

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Zwarte punten in verkeer
moeten versneld verdwijnen

Sociale woningnood erg
hoog in de rand

Patrick Dewael:
'Staatshervorming dient niet
om met België af te rekenen'

Isolatie tegen geluidshinder
pas vanaf 2004

Vlaamse schepenen vallen uit de boot

Het ziet er beroerd uit voor de Vlaamse vertegenwoordiging in de gemeenteraden van de zes faciliteitengemeenten rond Brussel. Indien het ontwerp van gemeentedecreet ongewijzigd wordt goedgekeurd, dreigen de Vlaamse schepenen in de zes, meteen of op middellange termijn, uit de boot te vallen.

Die waarschuwing komt van Luk Van Biesen, zelf VLD-schepen in Kraainem. 'De krachtenbundeling bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen zorgde er nog voor dat de Vlamingen in vier gemeenten (Drogenbos, Kraainem, Sint-Genesius-Rode en Wemmel) erin slaagden een schepenen uit de brand te slepen. Het was telkens de laatste van de direct verkozen schepenen, behalve in Sint-Genesius-Rode. De inkrimping van het aantal schepenen dreigt de Vlamingen in de faciliteitengemeenten uit het rechtstreekse bestuur te verwijderen', zo rekent Van Biesen voor.

Communautaire spanningen

Volgens het voorliggende gemeentedecreet daalt het aantal schepenen in Kraainem, Wezembeek-Oppem en Wemmel van vijf naar drie, in Sint-Genesius-Rode naar vier. Linkebeek en Drogenbos gaan van drie naar twee. De becijfering door Van Biesen is even duidelijk als alarmerend: zonder bijsturing vormt het ontwerp van gemeentedecreet de doodsteek voor het Vlaams bestuur in de faciliteitengemeenten. Hij vreest ook dat het wegvallen van de Vlaamse schepenen de communautaire spanningen zal doen stijgen. 'De ervaring in Linkebeek en Wezembeek-Oppem waar geen

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

'Er gebeuren de jongste maanden dingen waarvan in Vlaanderen het belang én het gevaar worden onderschat'

Vlaming zetelt in het college, voorspelt weinig goeds', aldus Van Biesen die daarom aandringt op een aparte regeling voor de faciliteitengemeenten, zoals de verplichte toevoeging van een Vlaamse schepenen. Hij pleit bovendien voor de oprichting van een reflectiekamer die de weerslag moet onderzoeken van decreten op de faciliteitengemeenten. Communautaire conflictstof, die bevindingen van de Kraainemse VLD-schepenen? Op zich ongetwijfeld, maar binnen de huidige politieke verhoudingen minder voor de hand liggend. De weg naar een verdere verfransing van de rand dreigt desalniettemin breed open te komen. Bij het bekendmaken van zijn becijfering kon Van Biesen niet weten dat de Raad van Europa daags nadien het omstrede en voor de Vlamingen nefaste rapport Nabholz-Haidegger over de minderheden zou goedkeuren. Het stond in de sterren geschreven dat de Franstaligen die stemming als een eclatante overwinning zouden vieren, tot ergernis van minister-president Patrick Dewael. Het lijkt evenmin twijfel dat sommige Franstalige politici diensten-

gevolge niet zullen aarzelen hun aanspraken nog nadrukkelijker naar voor te schuiven.

Strategie bepalen

En wat doet de Vlaamse regering om de ongewenste nefaste effecten van het ontwerp van gemeentedecreet voor de randgemeenten op te vangen? Ondervraagd over de bevindingen van Van Biesen zei minister van Binnenlandse Aangelegenheden Paul van Grembergen in het Vlaams parlement dat het verlies van de Vlaamse schepenen in de faciliteitengemeenten 'het Vlaamse belang niet zal schaden'; zoveel als 'tout va très bien madame la marquise'. Volgens de minister is er overigens geen enkele garantie dat er in alle faciliteitengemeenten een Vlaamse schepenen zou zijn, omdat de schepenen er rechtstreeks worden verkozen.

De draagwijdte van die logica is in het ontwerp van gemeentedecreet niet terug te vinden. De partij NV-A en anderen merken terecht op dat het gemeentedecreet geen uitzonderingen mag maken voor het aantal schepenen in de faciliteitengemeenten. Wie het goed voor heeft met de behartiging van de Vlaamse belangen in de rand kan volgens hen niet anders dan het aantal schepenen ongemoeid laten. 'De Vlamingen zullen het al moeilijk genoeg hebben', zo zegt een inwoner. En Hugo Schiltz, jaren boegbeeld van de Volksunie, merkte recent in een krant op dat 'er de jongste maanden dingen gebeuren waarvan in Vlaanderen het belang én het gevaar worden onderschat'. Volgens hem wordt het tijd dat Vlaanderen een strategie bepaalt.

Johan Cuppens

New municipal decree disadvantageous to facilitating municipalities

Things are looking wretched for the Flemish representatives in the municipal councils of the six facilitating municipalities surrounding Brussels. If the municipal degree concept is approved unaltered, the Flemish aldermen in these six municipalities are threatened with being lost overboard either immediately or in the mid to long term. This warning comes from Luk Van Biesen, himself a VLD alderman in Kraainem. According to Van Biesen's calculations, 'the concentration of strength in the last municipal council elections ensured that the Flemish still managed to succeed in saving an alderman from the flames in four municipalities (Drogenbos, Kraainem, Sint-Genesius-Rode and Wemmel). In each case it was the last of the directly elected aldermen, except in Sint-Genesius-Rode. Shrinkage of the number of aldermen threatens to remove the Flemish in the facilitating municipalities from direct control.'

- 'Oude knook, lapjesmens, grijze dwerg'. De manier waarop in onze flitsende consumententuin naar ouderen wordt gekeken, is allerminst fraai. (journalist Peter Dupont in *De Morgen*)
- Het signaal dat de oudere dagelijks krijgt, via bijvoorbeeld reclame en tv, is dat zijn of haar tijd gekomen is. (directeur Charles De Jongh van het Olense rusthuis De Sterrewijzer in *De Morgen*)
- Dit is een campagne voor het sensibiliseren van jongeren en jongvolwassenen. We laten assertieve, relatiebekwame, competente en levenslustige mensen zien om de Zilveren surfers-actie onder de aandacht te brengen. (...) Senioren hebben vanuit hun levenservaring heel wat expertise op de meest uiteenlopende vlakken. 'Zilveren surfers' wil deze ervaring doorgeven aan Vlaamse jongeren. Op www.zilverensurfers.be kunnen senioren hun ervaring aanbieden. Zelfs de grootmoeder met het recept voor de lekkerste appeltaart is welkom. (Vlaams minister van Welzijn en Gelijke Kansen Mieke Vogels in *De Morgen*)
- We moeten het warm water niet uitvinden. Dat heeft de vorige generatie al lang gedaan. De 'zilveren surfers' willen hun ervaring ter beschikking stellen van de jongeren. We willen duidelijk maken dat opa niet degene is die je van de trein duwt omdat hij gratis mag reizen. Het is hoog tijd om de ouderen een hart onder de riem te steken. (Vlaams minister van Welzijn en Gelijke Kansen Mieke Vogels in *Het Laatste Nieuws*)
- Ouderen zijn al met veel, en het worden er alleen meer. Ze zijn zich wel al bewust van de macht die hen dat geeft, maar durven dat niet gebruiken. Ik zou graag eens tonen dat we er zijn. Alleen al het OOK telt 600.000 leden. Wat dacht je van een zilveren mars? (voorzitster Godelieve Desmet van het Ouderen Overleg Komitee (OOK), in *Het Nieuwsblad*)
- De beeldvorming rond senioren is negatief. Terwijl wij wel wat anders doen dan de god-

VAN HOREN ZEGGEN

- ganse dag tussen de living en de tuin sloffen. (Leo Pauwels, oud hoofdredacteur van *Visie*, het blad van de christelijke arbeidersbeweging ACW, in *De Standaard*)
- Ouderen zijn geen lastige mensen die alleen maar hulp nodig hebben. Ik heb vanmorgen mijn koeien nog gemolken. (Emile Lenaerts, een gepensioneerde boer uit Pulderbos, in *Het Nieuwsblad*)
- De senior heeft een imago probleem. Zijn software - de kennis en ervaring die hij kan doorgeven aan jongeren - wordt genegeerd. (Vlaams minister van Welzijn en Gelijke Kansen Mieke Vogels in *De Standaard*)
- Ik hou van die wisselwerking tussen jongeren en ouderen. Zij leren van mij, natuurlijk, en omgekeerd. Maar van zo veel ouderen worden de ervaring en kennis van jaren weggegooid zodra ze met pensioen gaan. (Leo Pauwels, oud hoofdredacteur van *Visie*, in *De Standaard*)
- Het was hoog tijd dat er iets gebeurde. Ouderen willen volwaardige burgers zijn en gewaardeerd worden. We willen ook niet buitensporig voorgesteld worden als 75-jarigen die benji-springen. Toon ons zoals we zijn. Dat is niet veel anders dan toen we nog geen grijze haren hadden. (voorzitster Godelieve Desmet van het Ouderen Overleg Komitee in *Het Nieuwsblad*)
- Deze toon en beelden missen elk respect voor onze leeftijdsgroep en getuigen van een groot gebrek aan inlevingsvermogen in de wereld van senioren. (...) Als Mieke Vogels nog eens een senioren campagne uitdenkt, moet ze ons eerst raadplegen. (commentaar van de Christelijke seniorenverenigingen, samen de Landelijke Beweging, in *De Standaard*)
- Of we dan nooit de reactie krijgen dat onze slogans choquerend zijn? Je moet steevast de doelgroep voor ogen houden. Zoals de bla-bla-campagne: ik vond die niet choquerend, hoogstens grensverleggend. En uiteindelijk heeft ze veel meer opgebracht dan ze gekost heeft. (woordvoester Sylvie Fabré van minister Vogels in *De Morgen*)

Sociale huisvesting in de rand 4

De rand scoort traditioneel slecht inzake sociale woningbouw. Slechts vier gemeenten in de regio zitten boven het Vlaams gemiddelde, alle anderen zitten eronder.

Gesprek met minister-president Patrick Dewael (2) 8

FiguranDten 10

'Na jaren hard werken kan niemand meer naast het Vlaams Radio Orkest kijken', zegt intendant Dries Sel niet zonder trots. 'Maar de Vlaamse Gemeenschap moet wel weten dat aan het in stand houden van zo'n hoogwaardig symfonieorkest een prijskaartje hangt.'

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Actieplan Verkeersveiligheid pakt zwarte punten versneld aan 22

Vlaams sportmuseum voor anker in Hofstade 26

Babbelut leert kinderen spelend Nederlands 29

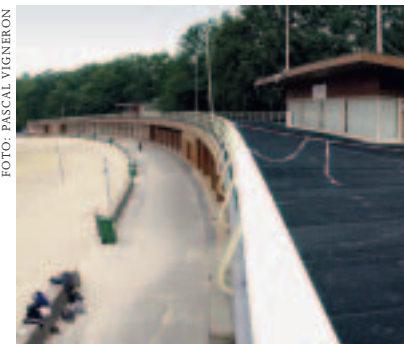

FOTO: PASCAL VIGNERON

Voor visueel gehandicapten is de Randkrant beschikbaar op cassette. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Progebraille-Helen Keller, tel. 02-466 94 40 of met de redactie.

E N O O K N O G

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6

ZONDER OMWEGEN 24 • VAN HUIZEN EN TUINEN 25

RESTAURANDT 28 • GASTENBOEK 32

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 145.000 exemplaren en wordt uitgegeven door vzw 'de Rand'.
 Hoofdredactie: Henry Coenjaarts
 Eindredactie en coördinatie: Petra Goovaerts
 Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel
 Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele
 REDACTIEADRES:
 Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse
 tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, randkrant@derand.be
 Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,
 Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse

Sociale woningnood erg hoog in de Vlaamse rand

FOTO: PASCAL VIGNENON

4

Vlaanderen beschikt in vergelijking met veel andere Europese landen over relatief weinig sociale huurwoningen. Dat wordt meer en meer een nijpend probleem omdat de stijging van de inkomens van de huurders geen gelijke tred meer houdt met de forse stijging van de huurprijzen. Ook in de rand is de sociale woningnood erg hoog.

Vlaanderen heeft de voorbije decennia amper een sociaal woningbeleid die naam waardig gevoerd. Nieuw onderzoek leert immers dat huisvesting in ons land de belangrijkste oorzaak van armoede is geworden. De reden is dat de stijging van de huishuren tussen 1976 en 1997, en vooral in de jaren negentig, veel groter was dan de stijging van de inkomens van de huurders. Dat geldt vooral voor de laagste inkomens, waar het beschikbaar inkomen na betaling van de huur, nu 20% lager ligt dan in 1976. Eén van de oorzaken daarvan is dat de sociale huurwoningen in België maar 6% van de markt uitmaken, terwijl het in veel Europese landen 20% of meer is. Daardoor - en omdat de privé sector ook maar weinig woningen met lage huurprijzen aanbiedt - is de vraag naar goedkope huurwoningen hoger

dan het aanbod, wat de prijs uiteraard de hoogte indrijft. Opmerkingen zoals die van Vlaams vice-premier Steve Stevaert (sp.a) dat de beste sociale woning het eigen huis is, snijden wel enig hout, maar bieden niet echt soelaas aan de velen die nu een oplossing voor hun woonprobleem zoeken. Bovendien houdt het onvoldoende rekening met het feit dat gezinnen minder stabiel zijn dan vroeger, waardoor kopen niet altijd de beste oplossing is.

Onbetrouwbare wachtlijsten

Het huisvestingsprobleem is in Vlaams-Brabant en de Vlaamse rand scherper dan in de rest van Vlaanderen. 'De sociale woningnood ligt erg hoog in de Vlaamse rand', heet het bij de Vlaamse

Huisvestingsmaatschappij (VHM). Hoeveel mensen er een sociale woning zoeken, is onduidelijk omdat de wachtlijsten die circuleren nogal onbetrouwbaar zijn: veel mensen schrijven zich immers dubbel in. Wél zeker is dat de rand traditioneel slecht scoort inzake sociale woningbouw. De cijfers geven aan dat slechts vier gemeenten uit de rand boven het Vlaams gemiddelde zitten inzake sociale huurwoningen: Vilvoorde, Wezembeek-Oppem, Sint-Pieters-Leeuw en Machelen hebben meer dan 5,79% sociale huurwoningen op het totaal aantal huizen. Alle andere gemeenten scoren onder dat Vlaams gemiddelde met als uitschieters Linkebeek, Lennik en Holsbeek die helemaal geen sociale huurwoningen hebben.

	TOTAAL AANTAL WONINGEN	AANTAL SOCIALE HUURWONINGEN	PERCENTAGE
9. Vilvoorde	15029	1772	11,79
34. Wezembeek-Oppem	4799	407	8,48
47. Sint-Pieters-Leeuw	11534	864	7,49
76. Machelen	4692	284	6,05
ONDER VLAAMS GEMIDDELDE			
110. Tervuren	7522	315	4,75
112. Ternat	4980	230	4,62
115. Dilbeek	13496	611	4,53
118. Drogenbos	1986	87	4,38
122. Hoeilaart	3499	150	4,29
134. Zaventem	9858	405	4,11
141. Beersel	8321	336	4,04
143. Meise	6000	242	4,03
158. Asse	10454	359	3,43
171. Kraainem	4260	126	2,96
178. Grimbergen	12350	345	2,79
180. Zemst	7052	189	2,68
197. Kortenberg	5705	135	2,37
200. Huldenberg	2843	66	2,32
203. Steenokkerzeel	3689	84	2,28
223. Merchtem	4579	87	1,9
244. Overijse	7622	108	1,42
245. Sint-Genesius-Rode	6190	86	1,39
266. Kampenhout	3452	22	0,64
275. Wemmel	5239	16	0,31
296. Holsbeek	2637	0	0
300. Lennik	2860	0	0
301. Linkebeek	1649	0	0
VLAAMS GEMIDDELDE			5,79

Cijfers VHM, toestand 31 december 2000

Eén reden voor het geringe aantal sociale huurwoningen is dat de lokale sociale huisvestingsmaatschappijen (shm's) weinig initiatief nemen of kunnen nemen. Zegt een insider: 'De lokale politici hebben de randgemeenten altijd als een residentiële woonplaats voor de rijken willen ontwikkelen. Men heeft zelden iets gedaan voor de armen. Het probleem voor veel shm's is hun raad van bestuur: daarin zetelen lokale politici die weinig animo aan de dag leggen om een beleid ten behoeve van sociale woningbouw te steunen.' Sommigen zitten zelfs in de raad van bestuur om te beletten dat er in hun gemeente sociale woningen worden gebouwd. In

Het huisvestingsprobleem is in Vlaams-Brabant en de Vlaamse rand scherper dan in de rest van Vlaanderen

de rand komt daar nog de taalkwestie bovenop: te veel sociale huisvesting zou mogelijk minder goedgevoelde Franstalige Brusselaars aantrekken en dat zien veel Vlaamse gemeentebesturen al evenmin zitten.

Eigen inwoners eerst

VLD-provincieraadslid voor Vlaams-Brabant Danny Smaghe kent veel inwoners van de rand die noodgedwongen moeten uitwijken omdat ze in hun eigen regio niks betaalbaar vinden. Hij erkent dat veel gemeenten en shm's in de rand zich in het verleden weinig om het probleem bekommerden. Hij meent dat er pas iets kan bewegen als alle bestuursniveaus meewerken. 'Een Vlaamse leegstandsbelasting werkt bijvoorbeeld maar als de gemeenten die met leegstand geconfronteerd worden meewerken, maar veel lokale politici aarzelen omdat ze vrezen voor hun populariteit. Dat is slecht. Ik pleit niet alleen voor een leegstandsbelasting maar ook voor onteigening van huizen die blijven leegstaan. Sommigen betalen immers nog liever jarenlang de leegstandsbelasting dan hun huis te renoveren.' Smaghe is dus duidelijk een VLD-er voor wie het eigendoms-

recht niet heilig is. Vraag blijft echter waarom gemeentelijke mandatarissen nu wel voor sociale woningbouw zouden opteren als ze dat vroeger niet deden? Smaghe: 'Omdat de druk toeneemt, in alle politieke partijen. Ook gemeenten die verder af liggen, en dus meer gronden hebben, zoals Gooik, Roosdaal en Lennik moeten een duit in het zakje doen.'

En toch: toen de CD&V in het Vlaams parlement een resolutie voorlegde die alle gemeenten zou verplichten om minstens het Vlaams gemiddelde aan sociale huurwoningen te realiseren - wat zowat alle randgemeenten tot een serieuze inhaaloperatie zou nopen - werd die weggestemd door de paars-groene meerderheid.

Lokale mandatarissen tonen trouwens evenveel interesse voor het weren van vreemden uit de gemeente als voor een Marshallplan voor sociale huisvesting. Smaghe wil dat shm's voorrang geven aan inwoners: 'Shm's hebben het recht om mensen die geen Nederlands spreken of asielzoekers te weigeren, en moeten dat ook doen. Anders zet dat kwaad bloed.' Vlaams volksvertegen-

Social housing - a very great need in the Flemish Rand

Compared with many other European countries, Flanders has relatively little rented social housing. This is an increasingly acute problem, as tenants' incomes are no longer keeping pace with the substantial increase in rents. Exactly how many people are in search of social housing is unclear, because waiting lists are somewhat unreliable. What is certain is that traditionally the Rand scores poorly on the building of new social housing. In fact, the figures show that only 4 of the Rand's municipalities are above the Flemish average for social housing in the rental sector: Vilvoorde, Wezembeek-Oppem, Sint-Pieters-Leeuw and Machelen. All the others fall below it, with Linkebeek and Lennik as extreme cases - they don't have any social housing at all.

paalde woongelegenheden (bijvoorbeeld sociale woningen) uitsluitend toe te kennen aan mensen met een beperkt inkomen, en/of met een maatschappelijke of economische band met de gemeente. Het voorstel geniet in Vlaamsgezinde middens in de rand

Danny Smaghe

woordiger Sonja Becq (CD&V) heeft zo haar twijfels of shm's wel dat recht hebben. Toch denkt ze in dezelfde richting: ze tekende mee een voorstel van decreet dat gemeenten die worden getroffen door sterke prijsstijgingen de mogelijkheid biedt een woonvergunningbeleid te voeren. Dat betekent concreet dat de gemeente het recht heeft om bepaalde gebieden en/of be-

extra aantrekkingskracht omdat het kansen biedt om de verfransing tegen te gaan. Becq maakt zich sterk dat met zo'n decreet de druk op de rand, en dus de stijging van de huisvestingskosten wat kan verminderen. De Raad van State onderzoekt momenteel of zo'n aanpak wel in overeenstemming is met de grondwet.

John Vandaele

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

VILVOORDE, MACHELEN

Betere dienstverlening voor inwoners

FOTO: PASCAL VIGNERON

Peter Coulommier en Roos Verleye van het Machelse meldpunt

Het stadsbestuur van Vilvoorde heeft een aantal initiatieven op touw gezet om de dienstverlening voor de inwoners te verbeteren.

‘De stad wordt ingedeeld in zeven wijken en in elke wijk wordt een wijkcentrum uitgebouwd’, legt burgemeester Jean-Luc Dehaene

uit. ‘De verschillende wijkmanagers worden de aanspreekpersonen waarbij de inwoners met hun vragen en klachten terecht kunnen.’ Elke wijk krijgt voortaan ook een krant in de bus met allerlei nuttige informatie. ‘Er zullen in de toekomst ook heel wat acties op wijkniveau worden georganiseerd’, laat Dehaene weten. ‘Zo zullen elke dag van de week de straten van één bepaalde wijk worden gereinigd. Verder wordt het aantal wijkagenten verhoogd zodat de criminaliteit en overlast sneller en efficiën-

ter kunnen worden aangepakt.’ Ook de gemeente Machelen gaat voortaan meer wijkgericht werken. Inwoners van Machelen en Diegem kunnen daarenboven sinds kort met hun klachten en grieven terecht bij een meldpunt van de gemeente op het gratis nummer 0800-21830 of via e-mail op meldpunt@machelen.be.

TD

DE RAND

Haviland tegen graffiti-spueters

Opbouwwerk Haviland bindt de strijd aan met graffiti-spueters. Haviland is namelijk gestart met een anti-graffitiploeg waarop niet alleen gemeentebesturen maar ook particulieren een beroep kunnen doen. De anti-graffitiploeg is uitgerust met gespecialiseerd materiaal dat graffiti doeltreffend verwijdert zonder gebouwen onherstelbaar te beschadigen. ‘De vraag vanuit gemeentebesturen naar een dergelijk initiatief is groot en daar kunnen we nu een antwoord op geven’, zegt coördinator Danny

Van Lijsebeth. De mobiele anti-graffitiploeg van Opbouwwerk Haviland beschikt over een hogedrukreiniger, een stoommachine en een straalinstallatie die elke vorm van graffiti kunnen aanpakken. Bovendien kan een beschermlaag worden aangebracht die het aanbrengen van nieuwe graffiti voorkomt. Wie meer informatie of een offerte wil van de anti-graffitiploeg kan terecht bij coördinator Danny Van Lijsebeth op het telefoonnummer 02-467 11 16.

TD

VLAAMS-BRABANT

Werkloosheid piekt opnieuw

Het aantal uitkeringsgerechtigde volledig werklozen in Vlaams-Brabant is in vergelijking met het jaar 2001 flink gestegen. In het arrondissement Halle-Vilvoorde tekent het provinciale werkgelegenheidsagentschap een stijging van 19,9 procent op, in het arrondissement Leuven 18,1 procent. Alleen de provincie Antwerpen doet het in Vlaanderen nog slechter. De oorzaak van die sterke stijging moet volgens het werkgelegenheidsagentschap onder meer gezocht worden in de faillissementen van Sabena, CS2, KPN en Henkel. Uit een steekproef bij meer dan 700 bedrijven bleek ook dat er minder aanwervingen dan ontslagen zijn in Vlaams-Brabant. Volgens het werkgelegenheidsagentschap zijn daarvoor twee belangrijke redenen. Enerzijds verwachten de Vlaams-Brabantse bedrijven geen stijging van de bedrijfsactivi-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

teit, anderzijds ligt volgens hen de loonkost te hoog. Opmerkelijk is ook dat de bedrijven die dan toch personeel aanwerven blijkbaar zeer veel moeilijkheden ondervinden om geschikte kandidaten te vinden. Volgens het werkgelegenheidsagentschap is daarmee aangetoond dat de behoefte aan degelijke scholing hoog is.

TD

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

FOTO: PASCAL VIGNERON

Petitie tegen Brusselse ziekenhuizen

De goedkeuring van het rapport Nabholz in de Raad van Europa zorgt opnieuw voor communautair gekibbel. Zo hebben de Franstaligen subsidies gevraagd voor Franstalige verenigingen in de Vlaamse rand

FOTO: PASCAL VIGNERON

rond Brussel. Vijf mandatarissen uit Brussel en de Vlaamse rand dienden op hun beurt bij de Raad van Europa een petitie in waarin ze de taalwantoestanden in de Brusselse ziekenhuizen aanklagen. Zij willen dat Europa een waarnemer stuurt om zich ter plaatse van de situatie te vergewissen. Volgens hen worden Nederlandstalige patiënten in de meeste Brusselse ziekenhuizen al jaren niet in het Nederlands verzorgd, wat soms dramatische gevolgen heeft. De mandatarissen

menen dat de toestand in de ziekenhuizen indruist tegen het grondrecht op gezondheid. Als de Raad van Europa de petitie aanvaardt, wordt er voor de derde keer een rapporteur naar België gestuurd, voor het eerst op vraag van de Vlamingen.

TD

DE RAND

Meer bussen

De Vlaamse vervoermaatschappij De Lijn breidt de komende maanden het busaanbod van en naar Brussel aanzienlijk uit. Zo komen er tussen Leuven en Brussel vanaf de herfst vier bussen per uur. Pendelaars uit kleinere gemeenten tussen die twee steden zullen ook met de bus naar het metrostation in Kraainem kunnen rijden. Ook het busaanbod

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

in het Pajottenland wordt flink uitgebreid. Vooral in gemeenten die moeilijk bereikbaar zijn met de trein komen er meer bussen in hogere frequentie. De Lijn wil ook een soort busring rond de hoofdstad creëren die via de bedrijvenparken loopt. Zo komt er volgend jaar de zogenaamde Druivenlijn die voor een betere bediening van het gebied ten zuidoosten van Brussel richting Overijse moet zorgen.

TD

DE RAND

EU en Franstalige aanwezigheid in de rand: de exacte cijfers

In het artikel 'Taalwetgeving obstakel voor buitenlanders' (Randkrant september 2002, jg. 6 nr. 8) werd aan de hand van de resultaten van een onderzoek van professor Henk Meert van het instituut voor sociale en economische geografie van de K.U.Leuven een beeld geschetst van de taalkundige en nationale diversiteit in de rand. Daarbij werd gesteld dat in Overijse en Tervuren de EU-burgers 15% van de bevolking uitmaken. In werkelijkheid bedraagt dit cijfer voor Overijse 21% en voor Tervuren 26,5% (bron: NIS:

1998). In Wemmel, Vilvoorde, Rode en Hoeilaart bedraagt het aantal EU-burgers geen 10%, zoals werd vermeld. Wel is in Wemmel 5% van de inwoners afkomstig uit de EU. In Vilvoorde is dat 7,5%, in Rode 15% en in Hoeilaart 13%. De stelling dat 13 gemeenten in de rand meer dan 25% Franstaligen tellen, is afkomstig uit een studie van onderzoeksbureau INRA. Dit cijfer is gebaseerd op een schatting omdat exacte cijfers over het aantal Franstaligen in deze 13 gemeenten niet beschikbaar zijn.

PG

EEN ZWITSERSE SCHILDER IN MEISE

Veel bezoekers van de Nationale Plantentuin in Meise gaan ook een kijkje nemen in het naburige kasteel van Bouchout, waar prinses Charlotte, ex-keizerin van Mexico, het laatste deel van haar treurige leven sleet. Weinigen weten dat de bekende schilder van paarden Edwin Ganz, van 1902 tot zijn dood in 1948 in de Orangerie van het kasteel woonde.

Edwin Ganz werd op 30 oktober 1871 in Zurich geboren als telg uit een voornamelijk Zwitserse kunstenaarsfamilie. Edwin is 3 jaar als het gezin in Brussel in de Koningsstraat komt wonen. Na zijn humaniora volgt Edwin Ganz tien jaar les aan de Academie voor Schone Kunsten te Brussel om zich daarna in Parijs verder te bekwamen in het atelier van Edouard Detaille, een bekend schilder van militaire taferelen.

De jonge artiest krijgt de kans om het Belgisch leger te volgen tijdens manoeuvres. Dat resulteert in het monumentale schilderij 'De bestorming van Scherpenheuvel', een doek van 3 op 4 meter waaraan hij

drie jaar werkt en dat als zijn meesterwerk wordt beschouwd. De gentleman Ganz wordt geïntroduceerd bij een aantal leden van de koninklijke familie. In 1902 krijgt hij van hofmaarschalk baron Goffinet de toestemming om zich te vestigen op het domein van Bouchout, waar de stoeterij van de koninklijke familie is ondergebracht. Ganz schildert niet alleen de paarden van Leopold II maar ook de kampioenen van het Belgische trekpaard. Allengs wordt Ganz minder productief als schilder, maar gehecht als hij is aan het kasteel en aan de dorpsgemeenschap van Meise, publiceert hij over het kasteel een rijk gedocumenteerde geschiedenis en van Meise maakt hij een aantal zichtkaarten.

Op 20 augustus 1948 sterft de dan eenzame en berooide Ganz op een zolderkamer van de Orangerie.

Het kasteel van Bouchout

Jaak Ockeley

In het eerste deel van het gesprek met minister-president Patrick Dewael dat vorige maand verscheen (Randkrant nr. 9, oktober 2002) gingen we uitvoerig in op het beleid van de Vlaamse regering ten aanzien van de rand en dat naar aanleiding van het eerste lustrum van de vzw 'de Rand'. Maar tijdens het interview kwam ook het verbeterde communautaire klimaat ter sprake en de manier waarop Patrick Dewael stukje bij beetje de verdere staatshervorming wil realiseren. Of zoals hij het zelf laconiek zegt: 'Ik besef dat ik zal moeten onderhandelen en dat ik dus eerst iemand moet overtuigen aan de onderhandelingsstafel plaats te nemen. Dat verloor mijn voorganger wel eens uit het oog.'

'De staatshervorming dient niet om met België af te rekenen'

Patrick Dewael begint met erop te wijzen dat hij met zijn paarsgroene ploeg eigenlijk in zeer moeilijke omstandigheden aan de verdere staatshervorming heeft moeten werken. Omdat in de vorige legislatuur de communautaire tegenstellingen op de spits waren gedreven, weigerden de Franstaligen in het federale parlement uiteindelijk ook maar één artikel in de grondwet voor herziening vatbaar te verklaren. Na de verkiezing slaagden de paarsgroene regeringen er wel in om die blokkering gedeeltelijk ongedaan te maken, waardoor toch een aantal belangrijke zaken gerealiseerd konden worden, zoals de overheveling van buitenlandse handel en landbouw van het federale naar het gewestelijke niveau, een gedeeltelijke fiscale autonomie, een betere bescherming van de Vlamingen in Brussel en de overheveling van de provincie- en gemeentewet.

Patrick Dewael: 'We zijn vertrokken vanuit een totaal geblokkeerde situatie. Je kunt dan zeggen: goed, dat is niet erg, dan verandert er maar niets. Mijns inziens moet je zo'n houding absoluut trachten te vermijden. Je moet altijd stappen zetten in een proces van staatshervorming; door te praten moeten Nederlandstaligen en Franstaligen tot oplossingen proberen te komen. Het stoort me altijd een beetje als ik mensen hoor zeggen: je moet met die ander geen rekening houden, zet eenzijdig stappen! Roep eenzijdig de onafhankelijkheid van Vlaanderen uit en de rest zal ons als een rijpe appel in de schoot vallen. Ik geloof daar niet in en zo'n aanpak zal de staatshervorming zeker niet dienen. Wil dat nu zeggen dat mijn benadering op alle punten de ideale is? Ach, ik denk niet dat er een ideale formule is. In de beoordeling moet je er ook rekening mee houden dat je in zo'n proces niet alles tegelijk kunt realiseren, dat je op bepaalde vlakken je slag thuis haalt, maar dat je ook moet durven erkennen dat je sommige dingen niet hebt binnengehaald omdat men die aan de andere kant van de taalgrens te belangrijk vond. Je moet als overheid altijd op zoek naar beter bestuur en dat is voor mij ook de essentie van de staatshervorming; de nieuw verworven autonomie vertalen in een beter bestuur voor de mensen. En we zijn op de goede weg. België is momen-

teel het meest gedefederaliseerde land in de wereld en vertaald naar bevoegdheden heeft Vlaanderen zijn gelijke niet. Er zijn modellen waarin er meer fiscale autonomie bestaat, zoals bijvoorbeeld in Amerika waar de afzonderlijke staten relatief veel fiscale bevoegdheden hebben. Daar knelt bij ons het schoentje nog een beetje, maar op andere domeinen zoals mobiliteit, landbouw, economie, huisvesting, cultuur, onderwijs etc. zijn we ver vooruit. Toch blijven sommigen met grote gretigheid zeggen dat we eigenlijk nog nergens staan. Die mensen willen het proces van de staatshervorming klaarblijkelijk gebruiken om met België af te rekenen. Ik heb altijd gezegd dat ik niet onderhandel met als agenda het einde van het land.'

Vlaams manifest in het verkeerde keelgat

Toen Patrick Dewael ter gelegenheid van 11 juli uitpakte met zijn Vlaams manifest, waarin hij ondermeer de regionalisering van de NMBS en de luchthaven van Zaventem aankaart en vraagtekens plaatst bij het voortbestaan van het unitaire sociale zekerheidsstelsel, reageerde men aan de andere kant van de taalgrens nogal verkrampd. Er werd zelfs gefluisterd dat de huidige Vlaamse minister-president weliswaar een gematigder toon aanslaat, maar in feite even extremistisch is als zijn voorganger. Dewael was daar niet echt gelukkig mee, temeer omdat zijn Vlaams manifest werd geschreven vanuit de overtuiging dat niet alleen de Vlamingen, maar ook de Franstaligen baat hebben bij meer zelfbestuur voor de regio's in dit land. Patrick Dewael: 'Ach, ik denk wel dat de Franstaligen bereid zullen zijn om over een aantal zaken te praten. Zij zitten natuurlijk met een paar symbooldossiers, zoals de sociale zekerheid en de NMBS, om er maar twee te noemen. Ik denk dat je hen duidelijk moet maken dat we er als volwassen deelstaten toe moeten komen om te onderhandelen over de instrumenten die ons de mogelijkheid moeten bieden elk een eigen sociaal en economisch beleid te voeren, zonder dat de onderlinge solidariteit in het gedrang komt. Door goede onderhandelingen moeten we een aantal zaken gerealiseerd krijgen. Soms hoor je bij ons wel eens zeggen: ze hebben nu vol-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

doende geld en ze willen in geen jaren nog onderhandelen. Dat is in mijn ogen een veel te eenzijdige benadering; ik ben ervan overtuigd dat ze in Wallonië ook bijkomende bevoegdheden verlangen en iets aan hun structuren willen veranderen.'

Nieuwe kieswet een stap vooruit

Binnenkort zijn er opnieuw verkiezingen en die zullen verlopen volgens een nieuwe kieswetgeving. Hoewel daar in de provincie Vlaams-Brabant al lang om gevraagd wordt, voorziet de nieuwe kieswetgeving niet in een splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde, waarvan trouwens ook sprake was in het Vlaams regeerakkoord van 1999. De vraag rijst waarom de provincie Vlaams-Brabant een geval apart blijft en er hier geen provinciale kieskring

komt zoals overal elders in het land.

Patrick Dewael corrigeert meteen dat het Vlaams regeerakkoord geen splitsing beloofde van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. 'In het regeerakkoord staat dat die splitsing als programma-punt ter sprake zou worden gebracht bij de onderhandelingen met de Franstaligen over een verdere

staats hervorming. Wij zijn bij die onderhandelingen op onbuigzaam verzet gestuit bij hen, zodat Vlaams-Brabant in de nieuwe kieswetgeving inderdaad gedeeltelijk een uitzonderingspositie inneemt. Meteen zegt iedereen in Vlaanderen: de Franstaligen hebben het weer gehaald en de Vlamingen mogen andermaal op hun kin kloppen. Men vergeet gewoon dat er van het Vlaams regeerakkoord ook tal van zaken wel werden aanvaard door de Franstaligen. Als zij iets niet willen, moeten we dan onze boeken sluiten en ja-

ren niets doen? Is dat een goede onderhandelings techniek? Onderhandelingen leiden tot compromissen en het is een illusie te denken dat in communautaire onderhandelingen één taalgroep zijn wil kan opleggen aan de andere. Het zit een beetje in onze volksaard dat we eerder gaan uitvergroten waarin we gefaald hebben dan waarin we geslaagd zijn.

Iemand heeft ooit gezegd: waar mensen in slagen, lees je op de sportpagina's van een krant en waarin ze falen, staat op de eerste pagina. Natuurlijk vind ik het ook jammer dat die splitsing er nog niet is, maar dat neemt niet weg dat we met de hervorming van de kieswet toch een stap in de goede richting hebben gezet. Het is heel belangrijk dat dankzij deze hervorming de band tussen Brussel en Vlaanderen zal worden versterkt. Waarom? Omdat nu de mogelijkheid bestaat dat kandidaten uit bijvoorbeeld Leuven en Brussel op een en dezelfde kieslijst kunnen staan. Zo'n band wordt niet tot stand gebracht tussen het Franstalige arrondissement Nijvel en Brussel, wat de 'Wallo-Brux' gedachte verder verzwakt. Daarnaast zou ik er toch ook op willen wijzen dat u vanuit de rand of ik vanuit Limburg soms uit het oog verliezen wat de Vlamingen in Brussel zelf willen. Wij hebben het almaar over de noodzaak van die splitsing, maar als ik met mensen als Annemie Neyts of een Guy Vanhengel praat, hoor ik daaromtrent heel andere geluiden. Die zijn veeleer beducht voor een splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde en zij vinden dat er door de samenvoeging van de kiesarrondissementen Brussel-Halle-Vilvoorde en Leuven - zoals die in de nieuwe kieswet is voorzien - in Vlaams-Brabant ook feitelijk een provinciale kiesomschrijving ontstaat. We realiseren weliswaar niet de splitsing die al zolang wordt gevraagd in Vlaanderen, maar er komt wel een wijziging waardoor er een dynamiek ontstaat die de huidige uitzonderingspositie van Vlaams-Brabant in toenemende mate onder druk zal zetten. Persoonlijk ben ik er vast van overtuigd dat met deze nieuwe kieswetgeving op termijn Franstalige stemmen uit het Vlaams Gewest voor Franstalige politici verloren zullen gaan. De keshervorming is een ingewikkelde materie, zeker in Vlaams-Brabant en Brussel. Als de mensen begrijpen wat er juist verandert en wat daarvan in de toekomst de positieve consequenties zullen zijn voor Vlaanderen, dan zal men allicht beseffen dat deze regeling niet perfect is, maar dat ze ons hoe dan ook toch een eind vooruit helpt.'

Henry Coenjaerts
Petra Goovaerts

'Onderhandelingen leiden tot compromissen en het is een illusie te denken dat in communautaire onderhandelingen één taalgroep zijn wil kan opleggen aan de andere'

Patrick Dewael, Ministre-Président de la Région Flamande: 'La réforme de l'état n'a pas pour but d'enterrer la Belgique'

Dans la première partie de notre entrevue avec Patrick Dewael, Ministre-Président de la Région Flamande, parue le mois dernier (Randkrant n°9, octobre 2002), nous avons longuement étudié la politique adoptée par le gouvernement flamand vis-à-vis de la périphérie, et ce à l'occasion du premier lustre de l'asbl 'de Rand'. Durant l'interview, il fut cependant aussi question de l'amélioration du climat communautaire et de la façon dont Patrick Dewael souhaitait poursuivre pas à pas la réforme de l'état. Ou, comme il le dit laconiquement: 'Je réalise que je vais devoir négocier et qu'il me faut donc avant tout convaincre quelqu'un de venir s'asseoir à la table des négociations. C'est ce que mon prédécesseur avait quelque peu perdu de vue.'

‘Het zal best wel naïef klinken, maar ik vind twee symfonieorkesten in Vlaanderen echt wel een minimum’, zegt Dries Sel, intendant van het Vlaams Radio Koor en Orkest, en inwoner van Meise.

‘In de internationale muziekwereld maakt men budgettaire vierjarenplannen, maar in Vlaanderen weet je niet hoe het budget er drie maanden later zal uitzien’, zei intendant Dries Sel zowat een maand geleden - een intendant is overigens iemand die zowel algemeen directeur als artistiek directeur is. Eerst zou het Vlaams Radio Orkest geld krijgen - daar ging een discussie van twee jaar aan vooraf, aldus Sel; dan weer niet - er moest bespaard worden en cultuur is belangrijk maar de ring rond Antwerpen is dat ook, zei Vlaams minister van Cultuur Van Grembergen. Een paar dagen later en na overleg met de minister-president was er wel weer geld.

DS ‘Het is met een symfonieorkest zoals met een opera- of ballehuis. Als de Vlaamse Gemeenschap dat wil, moet ze weten dat daar ook een prijskaartje aan hangt. Natuurlijk is het belangrijk dat er eigen inkomsten zijn en dat er een publiekswerking is, maar ‘selfsupporting’ zullen we wel nooit wezen. De overheid weet dat en daarom moet ze ook de nodige middelen voorzien. Je kunt een concert van Mahler niet met twee blazers brengen. Mahler voorzag er vier en hij is er niet meer om zijn compositie te herschrijven. Vlaanderen is bovendien niet meteen vergeven van de symfonieorkesten, we hebben er welgeteld twee! Het is altijd mijn - naïef - standpunt geweest dat dat echt wel een minimum is. Kijk naar de ons omringende landen, kijk naar Nederland, daar zijn er wel

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Dries Sel, intendant van het Vlaams Radio Koor en Orkest

**‘Twee symfonie-
orkesten voor
Vlaanderen is echt
wel een minimum’**

vijftien. En wat er hier met opera en ballet gebeurt, vind ik al net zo dramatisch.’

Een man met een missie

Het Vlaams Radio Orkest werd in 1935 opgericht als omroeporkest van de BRT, de huidige VRT. In 1998 werd het verzelfstandigd zoals dat heet, en inmiddels is het niet langer een studio-ensemble maar wel een concertensemble met negentig muzikanten.

DS ‘In 1998, toen we de taak kregen om het verzelfstandigde orkest opnieuw op de kaart te zetten, hadden we - naast veel nadelen - één voordeel: we konden gaan werken aan een symfonieorkest met een ‘moderne missie’. Die missie bestond en bestaat uit drie pijlers. Ten eerste excellente uitvoeringen brengen van symfonische muziek, ten tweede multimediate producties maken en ten derde aandacht besteden aan socio-educatieve projecten.

Na jaren hard werken kan niemand meer naast ons kijken, dat is een feit.

We krijgen uitnodigingen om zowat overal op te treden in Europa, en ook in de Verenigde Staten zijn we geen onbekende. Radio orkesten hebben een uitstekende reputatie in de internationale muziekwereld, waar de naam radio orkest zowat synoniem is voor kwaliteit. Dat we het goed doen in het buitenland heeft ook te maken met onze chef-dirigent Yoel Levi, die regelmatig werkt met de grootste symfonieorkesten ter wereld, en met muziekdirecteur multimedia Tan Dun die onder meer bekendheid verwierf met zijn soundtrack voor de film ‘Crouching Tiger, Hidden Dragon’, die goed was voor een Oscar. In de internationale muziekwereld zijn dat klinkende namen en zegt men: ‘Aha, die naam, dan zal het vast wel erg goed zijn’.

Het artistieke luik van het verhaal van het Vlaams Radio Orkest is heel consistent, het beleid van de overheid is een ander verhaal.

Het is niet altijd duidelijk of de overheid instellingen met ‘internationale uitstraling’ wil of niet. Er is ook geen definitie van wat zo’n prestigieuze instelling nu precies moet zijn.’

Vlaamse fado

Er waren de financiële perikelen, maar net daarvoor raakte bekend dat het Vlaams Radio Orkest samen met het Portugese fado-ensemble Madredeus eind oktober een CD zou uitbrengen - ‘Euforia’ - en een internationale tournee ging maken.

DS ‘Het was een heel arbeidsintensief project. Wij zijn namelijk niet zomaar een begeleidingsorkestje, daar dient een symfonieorkest overigens niet voor.

Hoe je aan zoiets begint? Een aantal jaren geleden trok ik na een concert van Madredeus mijn stoute schoenen aan en vertelde hen dat wij graag ons

symfonisch repertoire wilden vernieuwen, en of het voor hen niet interessant zou zijn om dat samen met ons te doen? Dat wilden ze wel. Door heel veel te praten en naar muziek te luisteren kwamen we op dezelfde golflengte en vonden we een nieuwe muzikale taal. We hebben heel hard gewerkt aan de arrangementen zodat er een echte interactie ontstond tussen de klassieke symfonische wereld en de wereld van de moderne fado, en dat tot grote vreugde van beide partijen. Het zijn natuurlijk topartiesten en dat heb je voor zo'n project echt wel nodig. Wat de 'artiesten van eigen bodem' betreft, kozen we voor een project met Raymond van het

'Het is niet altijd duidelijk of de overheid instellingen met 'internationale uitstraling' wil of niet'

Groenewoud; ik wil me niet denigrerend uitlaten over de anderen, maar Raymond is een topartiest en een ongelooflijke muzikale perfectionist. Als je met zo iemand samenwerkt, proef je de wederzijdse muzikale appreciatie tussen iemand die in de muziek stapte zonder opleiding en een orkest dat muzikaal gevormd is, en dat is mooi. We doen een paar testconcerten in

februari en het jaar daarna gaan we op tournee. Maar ook hier gebeurt het allemaal niet zomaar. Je kunt heel veel praten, maar het moet ook muzikaal klikken en de arrangementen moeten goed klinken. Het is voor ons een belangrijke voorwaarde dat we er muzikaal en artistiek sterk uitkomen. Anders dreig je al snel een etiket te krijgen van begeleidingsgroepje of - ik wil geen naam noemen - 'goes classic' ensemble en dat is niet de bedoeling. Het is gewoon belangrijk dat we een paar keer per jaar een project op touw zetten dat toegankelijk is voor een groot publiek.'

Musicoloog in Meise

DS 'Dat ik musicoloog werd kwam door de liefde voor muziek, en door het besef dat ik niet het talent had om een nieuwe Rostropovitch te worden. Ik speelde namelijk cello, maar beter dan een goede middelmaat was ik niet. Ik dacht interessantere dingen te kunnen doen in de wereld van de muziek en daarom ging ik musicologie studeren en ook economie. Ik begon mijn loopbaan bij de Beethoven Academie en daarna was ik ondermeer manager bij I Fiamminghi. In dit en vorige levens moest ik vaak naar het buitenland en daarvoor is Meise, waar ik nu al zes jaar woon, de ideale uitvalsbasis. Voor concerten moet ik in heel Vlaanderen zijn, voor zaken vaak in Brussel en in een centraal gelegen woonplaats met een luchthaven vlakbij is het gewoon veel makkelijker leven. Bovendien is het hier heel aan-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

genaam wonen, ook voor de kindjes. Het is haast niet te geloven, maar Meise lijkt wel een heuse plattelandsgemeente en toch is alles in de buurt. Ja, sommige stukken van de gemeente zijn wel verkaveld, maar waar wij wonen, op weg naar Sint-Brixius-Rode, is het nog echt platteland. Ook de mentaliteit en de sfeer in de gemeente staan me erg aan. Ik heb niet zoveel vrije tijd, maar ik probeer toch aan een paar gemeentelijke activiteiten deel te nemen zoals het oudercomité bijvoorbeeld waar het er heel gemoedelijk aan toe gaat. Ik hoor wel eens van vrienden in Wemmel dat ze last hebben van communautaire spanningen, maar daar is hier geen sprake van. Ik heb zeven jaar in Brussel gewoond waar ik dertien jaar geleden als jonge Vlaming belandde. Ik sprak er Frans als het moest, maar ik kreeg wel hoe langer hoe meer de reflex om Nederlands te spreken. Begrijp me niet verkeerd, ik heb niets tegen Franstaligen, integendeel, maar ik vind wel dat er wederzijds respect moet zijn.'

Geneviève Ostyn

Voor meer inlichtingen over het Vlaams Radio Koor en Orkest kunt u terecht op de website www.vro-vrk.be

Dries Sel, Intendant des Vlaams Radio Koor en Orkest: 'Zwei Sinfonieorchester für Flandern sind wirklich Minimum'

Der Musikwissenschaftler Dries Sel war früher an der Beethoven-Akademie und bei I Fiamminghi tätig, bevor er Intendant beim Flämischen Rundfunk-Chor und -Orchester wurde. 'Nach Jahren harter Arbeit kann niemand mehr an uns vorbeisehen. Wir bekommen Einladungen, um praktisch in der ganzen Welt aufzutreten, sei es in Europa oder in den Vereinigten Staaten.' Das Orchester hat mit dem portugiesischen Fado-Ensemble Madreus eine CD herausgebracht und auch eine Tournee mit Raymond van het Groenewoud ist in Vorbereitung. 'Das passiert nicht so einfach ohne Zutun', so Sel. 'Man kann viel reden, aber es muss musikalisch 'funken' und die Arrangements müssen gut klingen. Für uns ist es eine wichtige Voraussetzung, dass wir musikalisch und künstlerisch so gut zusammen arbeiten.'

BIAC isolatieproject heeft nog een lange weg te gaan

Kunnen wij, in het raam van het isolatieprogramma voor bewoners rond de luchthaven van Zaventem, al beginnen met de werken? Wanneer start dat project eigenlijk? Bij wie kunnen wij een aanvraag indienen om onze slaapkamer te laten isoleren? Het is maar een greep uit de vele vragen van tal van mensen in een brede straal rond de luchthaven. Na de goedkeuring van het isolatieprogramma, is het nog een paar jaar wachten op de effectieve uitvoering.

De ministerraad keurde op 19 juli jongstleden een ontwerp van Koninklijk Besluit (KB) goed inzake geluidsisolatie voor woningen in de omgeving van de luchthaven van Zaventem. Naast het verbod op het gebruik van luidruchtige toestellen en de wijziging van de vliegprocedures, is het isolatieprogramma de afsluitende maatregel in een drieluik dat de geluidshinder van de nachtvluchten drastisch zou moeten verminderen. BIAC, de maatschappij die de luchthaven uitbaat, is belast met de uitvoering van het isolatieprogramma. Dit najaar wordt de kaartinformatie van de isolatiezones overgebracht op kadasterkaarten. Zo worden de naar

schatting 12.000 huizen geïdentificeerd die in aanmerking komen voor isolatie. Het gaat daarbij vooral om woningen rond de luchthaven die in de nachtelijke vliegroutes liggen. Alle betrokken huiseigenaars worden de komende maanden aangeschreven. De uitvoeringsfase van het project is gepland voor begin 2004.

Wachten met werken

BIAC wijst erop dat de meeste praktische gegevens nog niet beschikbaar zijn en de maatschappij derhalve nog geen sluitend antwoord kan geven op alle vragen. Maar ze probeert al wel toelichting te verschaffen, onder meer door veel voorkomende vragen te beantwoorden op haar website. BIAC raadt niettemin aan navraag te doen of uw woning zich al dan niet in de isolatie-

De isolatie blijft strikt beperkt tot slaapkamers en geluidswering

perimeter bevindt. Voor woningen die zich in de bedoelde zone bevinden, is het immers raadzaam met eventueel geplande werken te wachten op de uitvoering van het isolatieprogramma, omdat kosten die gemaakt werden voor de aanvang van dit programma, niet zullen worden terugbetaald. Essentie van het isolatieprogramma is het wegnemen van de resterende hinder omdat de andere twee maatregelen, het verbod op luidruchtige toestellen tussen 23 en 6 uur en de wijziging van vliegprocedures, nooit alle hinder kunnen doen verdwijnen.

Werk van jaren

Een aantal woningen dicht bij de luchthaven kan alvast onmogelijk voldoende worden geïsoleerd om de internationaal geldende isolatienormen te halen. In dat geval wordt aan de eigenaar een aankoopoptie voorgesteld, met inbegrip van een wederbeleggingsvergoeding. Als de eigenaar hier niet op wil ingaan, zullen de slaapkamers maximaal worden geïsoleerd.

De slaapkamers in woningen in de

zones verderop worden geïsoleerd 'naargelang de noodzaak en volgens aanvaarde technieken'. Dat kan gaan van het vervangen van ramen en/of beglazing, tot het eenvoudig dichtmaken van kieren. In de zones aan de rand van de isolatieperimeter zal aan de eigenaar worden gevraagd om 10 à 15% van de kosten op zich te nemen. Onder alle omstandigheden is de deelname aan het programma vrijwillig en blijft de isolatie strikt beperkt tot slaapkamers en geluidswering. Komend voorjaar zijn twee demonstratieprojecten gepland. Pas in 2004 komt de eerste grote reeks huizen aan bod. Het wordt een werk van jaren, want er kunnen per jaar gemiddeld maar zo'n 2.000 huizen worden geïsoleerd. De zones met de grootste hinder komen eerst aan bod. Welke dat zijn, moet nog worden uitgemaakt.

Wie eerst?

Vlaams minister Vera Dua (Agalev) en federaal minister Isabelle Durant (Ecolo) lieten al weten dat, wat hen betreft, het concentreren van de nachtelijke landingen best maar pas gebeurt na isolatie van de huizen die overvlogen worden. Ze baseren zich daarbij op een impactstudie. Volgens Durant hebben Herent en Kortenberg eerst recht op isolatie. Burgemeesters Jean-Pierre De Groef van Machelen en Jean-Luc Dehaene van Vilvoorde lieten prompt horen dat zij het niet pikken dat hun inwoners langer op isolatie zouden moeten wachten. Wel zijn ze het ermee eens om de concentratie pas door te voeren nadat de door lawaaihinder getroffen woningen zijn geïsoleerd. Ze willen op dat vlak dezelfde behandeling als andere gemeenten.

INLICHTINGEN

Brussels International Airport Company (BIAC)
Luchthaven Brussel ■ 1930 Zaventem
e-mail info@biac.be ■ tel. 02-753 42 00
website www.biac.be

Ombudsdienst voor de Luchthaven
Brussel-Nationaal
Vooruitgangstraat 80 bus 5 ■ 1030 Brussel
tel. 02-206 32 62
website www.airportmediation.be

Chris Van Geyte

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

VAN 4/11 TOT 4/12

RANDEUIT

A G E N D A

'Gouden Vleugels' voor jong muzikaal talent

Prometheus Ensemble

Jeugd en Muziek, Klara en de Vereniging voor Vlaamse Cultuurcentra willen dit seizoen beloftevolle jonge muzikensembles meer bekendheid geven door hen te laten optreden met al gevestigde formaties. Voor

de eerste editie van dit 'Gouden Vleugels' project, dat voor de definitieve doorbraak van deze nieuwkomers bij het publiek zou moeten zorgen, werden door een vakjury vijf groepen geselecteerd. Zij dingen automatisch mee naar de Debuutprijs kamermuziek en de Klara Tandem. De winnaars worden gehonoreerd met een concert voor de Europese Radio Unie.

Op pag. 19 van Randoit verneemt u meer over het programma van 'Gouden Vleugels' in Dilbeek (CC Westrand), Alseberg (CC de Meent) en Grimbergen (CC Strombeek).

De ambachtslui van de Farao's

Bijna twee eeuwen geleden ontdekten Franse archeologen in de buurt van de Egyptische stad Luxor de resten van een kunstenaarsdorp. De werktuigen, het vaatwerk, de gedecoreerde potscherven en de zorgvuldig beschreven papyrusvellen verschaffen

Satirisch figuratief ostracon: muis bediend door een kat, 19de-20ste dynastie (1295-1069 v.Chr.), beschilderde kalksteen.

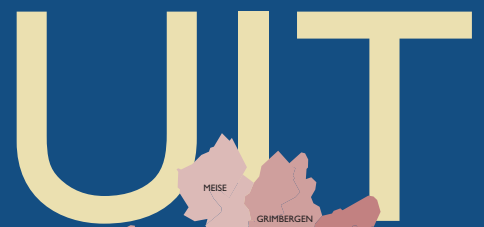
gedetailleerde informatie over de steenhouders en de ambachtslui, die in de beroemde Vallei der Koningen de graven van de farao's uithakten en versierden. Een driehonderdtal betekenisvolle vondsten worden nu, nadat ze eerst in het Parijse Louvre te zien waren, tentoongesteld in het Jubelparkmuseum in Brussel.

Brussel, Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis.

Nog tot 12 januari. Dinsdag tot zondag van 10.00 tot 17.00. Info: tel. 02-741 73 11

Een uitvoerige bespreking van deze tentoonstelling kunt u lezen op pag. 20 van Randoit.

FOTO: KONINKLIJKE MUSEA VOOR KUNST EN GESCHIEDENIS, BRUSSEL

Gepeperd bluesfestival

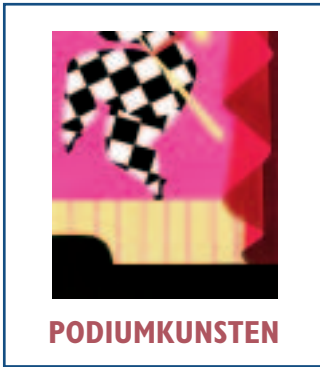

Virus B-23

Wegens succes geprolongeerd, dat is het minste wat je van het nog piepjonge bluesfestival in GC De Lijsterbes in Kraainem kunt zeggen. Dit jaar sieren Bob Christopher, die tijdens de editie vorig jaar al voor vuurwerk zorgde, en Virus B-23 de affiche. Virus B-23 staat voor het nieuwe project rond de 'El Fish'-muzikanten Steven De Bruyn, Jan Leven en Tony Gyselinck en de blazers van Heftige Horns. Beide acts bezorgen u gegarandeerd een dolle, zwoele blues-night.

Kraainem, GC De Lijsterbes, zaterdag 30 november om 20.00. Info: tel. 02-721 28 06

Zie ook pag. 15 van Randoit.

PODIUMKUNSTEN

THEATER

DINSDAG 5 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

De Val door Theater Malpertuis

20.30

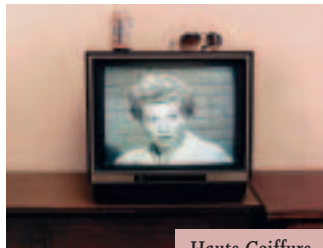
WOENSDAG 6 NOV

TERVUREN

Britse school
Leuvensesteenweg 19
02-768 03 00 (CC Papeblok)

Johnny en Sylvain in Amerika door Haute Coiffure

20.30

Haute Coiffure

WOENSDAG 6 NOV

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

NIET TE MISSEN

DANS

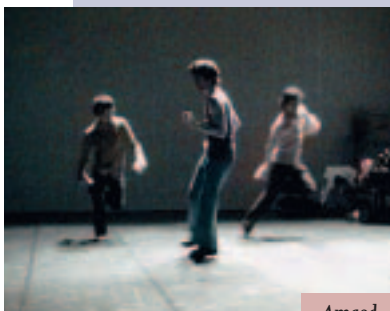
Amgod zaait verwarring

Het nagelnieuwe danskwartet Amgod parodieert zowel nachtelijke eenzaten als uitgelaten disco-freaks. Als de naam van de groep van achter naar voor wordt gelezen verschijnt het woord 'dogma', maar ze houden niet van strakke structuren. Nadat ze lange tijd onderworpen waren aan de grillen van andere choreografen, nemen ze nu zelf de touwtjes in handen. Een regisseur die voorschrijft hoe het moet, hebben ze geen van allen nodig. Zonder gêne proppen ze op de scène hun mond vol fruit, of ze verdwijnen in hun kleren

zodat ze een wandelende vestiaire vormen. De discjockey van dienst produceert ondertussen krassende housegeluiden. De vier bewegingsvirtuozen leerden elkaar kennen in de P.A.R.T.S. school van Anne Teresa de Keersmaeker. Bruce Campbell is afkomstig uit Schotland. Micha Downey groeide op in Engeland en

werd later lid van de Needcompany. Nordine Benchorf woonde tot voor kort in Frankrijk, waar ze danste bij Odile Deboc. Kosi Hidama kreeg zijn eerste balletlessen in Japan. Met hun podiumdebuut 'What do you want?' suggereren ze dat mannen die uitgaan, maar één enkele wens hebben. Ze willen bemind worden. Om dit doel te bereiken doorbreken ze de maatschappelijke taboes. LD

What do you want? door Amgod
Grimbergen, CC Strombeek, zaterdag 9 november om 20.15 (inleiding om 19u30) • Info: tel. 02-263 03 43

Amgod

NIET TE MISSEN

MUZIKALE HUMOR

Flirten met Bach en Bob Marley

Passen de pianocomposities van Johann Sebastian Bach bij de reggaeritmes van Bob Marley? Rik Debonne en Ron de Rauw vinden van wel. Schaamteloos vermengen ze tijdens hun theatrale concerten de meest uiteenlopende muziekgenres. Klassiek mondt uit in pop. Folk fuseert met beat. Bovendien flirten deze virtuoze podiumboys met ongewone taalvormen. Dat ze zich het 'Jummoo' duo noemen, heeft ongetwijfeld te maken met hun passie voor chaotische jamsessies. De titel van hun nieuwste show, 'Cockamamy', onderstreept het relativerend karakter. Ze nemen zichzelf geen moment au sérieux en testen liever de lachspieren van hun toehoorders. Telkens als ze elkaar uitdagen moet één van hen het onderspit delven. Toch vermijden ze goedkope effecten. Op een pittige en geraffineerde manier laten ze de melodieën ontsproten, maar nooit worden de herkenbare wijsjes verminkt door de uitschuiwers. Ook vermakelijke muziek kan een volwaardig genotmiddel zijn voor de fervente melomaan. LD

Jummoo

Cockamamy door Jummoo
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, vrijdag 8 november om 20.30 • Info: tel. 02-255 46 90
Dilbeek, CC Westrand, zaterdag 9 november om 20.30 • Info: tel. 02-466 20 30

Wemmel, GC De Zandloper, donderdag 21 november om 20.00 • Info: tel. 02-460 73 24

Vaarwel, als altijd, je Mozart door Tine Ruyschaert
20.00

DONDERDAG 7 NOV
GRIMBERGEN
CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Er zal iemand komen
door Theater Zuidpool
20.15

WOENSDAG 13 NOV
GRIMBERGEN
CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Nog! door The Primitives
20.15

DONDERDAG 14 NOV
DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Shock door De Queeste
20.30

VRIJDAG 22 NOV
DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Don Juan of de stenen gast door Het Gevolg
20.30

ZATERDAG 23 NOV
GRIMBERGEN
CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

La dissection d'un homme armé door Braakland / Zhe Bildung
● 20.15

DONDERDAG 5 DEC GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Salut les filles door Tg. Stan
● 20.15

DANS

VRIJDAG 29 NOV

DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Lac des Singes door Les Ballets C. de la B. - Hans Van den Broeck
● 20.30 - inleiding om 19.45

FAMILIEVOORSTELLING

WOENSDAG 6 NOV

LINKEBEEK
GC De Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14
Plansjet
● 15.00

VRIJDAG 8 NOV

DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Weg en weer
door Leporello / HetPaleis
● 20.00

VRIJDAG 8 NOV

GRIMBERGEN
CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Erik en het kleine insectenboek door B & D
● 19.30

ZATERDAG 9 NOV

OVERIJSE
CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11
Erik en het kleine insectenboek door B & D
● 20.00

ZATERDAG 9 NOV

VILVOORDE
CC Faubourg 02-255 46 90
Perksestraat 133
Universum door Ernesto Arrendell

en Zoumana Diarra

• in het kader van het Wereldfeest (zie ook 'Varia')
● 15.00

ZONDAG 10 NOV ASSE

CC Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20
Bursa door Theater Taptoe
vanaf 8 jaar
● 15.00

ZONDAG 17 NOV TERVUREN

CC Papeblok 02-768 03 00
P.Vandersandestraat 15
Manicuur door Alibi Collectief
● 15.00

ZATERDAG 23 NOV OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11
Fink of het uniform van de liefde door Dimitri Leue i.s.m. HetPaleis - vanaf 15 jaar
● 20.30

ZATERDAG 23 NOV VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17
Assepoester door Bronks
vanaf 9 jaar
● 17.00

ZONDAG 24 NOV

DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Slaapwakker door Laika
● 15.00

Alibi Collectief

NIET TE MISSEN

BLUESFESTIVAL

Verslavend geluidsbombardement

Met zijn jankende gitaar en zijn doorrookte stem grasduint Bob Christopher in het onvolprezen bluesrepertoire van de zwarte en de blanke medemens. Deze Texaanse rasmuzikant week uit naar Brussel omdat hij vond dat hij zich in Europa beter kan ontplooien dan in de States. Akoestische nummers worden afgewisseld met elektronisch ondersteunde sets. Vanzelfsprekend brengt hij ook een selectie uit zijn grimmige langspeler 'Born on Friday the 13th'. Virus B-23 pakt uit met epische 'basic jungle' voor 'briokids', die de activiteiten van Spin Laden op de voet volgen. De gepeperde ritmes leunen aan bij de funkblues. Steven De Bruyn, Tony Gyselincx en Jan Ieven experimenteren met stevige klanken. Hun muziek is niet alleen aanstekelijk, maar ook besmettelijk. Na de erg gewaardeerde El Fish projecten kiezen ze resoluut voor verslavende geluidsbombardementen. **LD**

Bob Christopher

Bob Christopher en Virus B-23 • Kraainem, GC De Lijsterbes, zaterdag 30 november om 20.00 • Info: tel. 02-721 28 06

HUMOR

VRIJDAG 8 NOV

LINKEBEEK
GC De Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14
Bonjour Micro - stand-up comedy
● 20.00

DONDERDAG 21 NOV

ASSE
CC Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20
Lof der waanzin door Kommil Foo
● 20.30

THEATERCONCERT

WOENSDAG 13 NOV

GRIMBERGEN
CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Eenvoudig kan ook

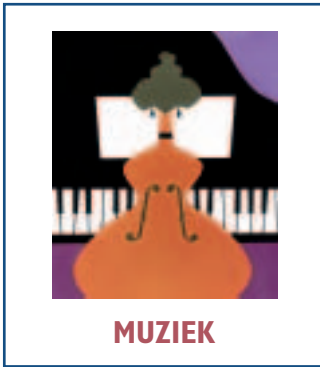
door Pieter Embrechts
● 20.15

DONDERDAG 21 NOV

JEZUS-EIK/OVERIJSE
GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1
Eenvoudig kan ook
door Pieter Embrechts
● 20.00

Pieter Embrechts

MUZIEK

KLASSIEK

VRIJDAG 8 NOV

GRIMBERGEN

Baseliek

02-269 47 10 (De Cuyper) of
02-263 03 43 (CC Strombeek)

www.carmina.be

carmina.meise@skynet.be

Requiem van W.A.Mozart

door het Carmina-koor uit Meise en het orkest 'Chapelle de Lorraine' uit Overijse

● 20.30

ZONDAG 17 NOV

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51
Hoevestraat 67

Greta Vandenplas (contralto) en
Stephen Collins (piano)

● 15.00

WOENSDAG 27 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Ensemble-impressions

door Spiegel Strijkkwartet-Syrinx

● 20.30

VRIJDAG 29 NOV

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11

Arriaga kwartet

● 20.30

WERELDMUZIEK & FOLK

WOENSDAG 6 NOV

VILVOORDE

NIET TE MISSEN

WERELDMUZIEK

Een pact met de duivel

Om de voorspelbaarheid van het alledaagse klanklandschap te doorbreken, gooien de Gaiteiros de Lisboa het op een akkoordje met de duivel. Hun concerttournee doopten ze niet zonder ironie 'De monden van de hel'. Ze produceren muziek met alles wat hen onder handen komt; messen, vorken, flessen en dennenappels blijken even nuttig als gitaren en blaasinstrumenten.

Deze energieke Gaiteiros laten hun vingers over opgespannen dierenvellen glijden, stampen ritmisch met de voeten, slaken luidruchtige kreten, en krasen met hun nagels over glibberige panelen. In het land van de fado luisterden ze naar het geritsel van wiegende palmbomen, en de onstuimige zee inspireerde hen tot magische rituelen. Dag en nacht zijn ze op zoek naar nieuwe klankkleuren. Hoewel ze niet echt heimwee hebben naar Lissabon, proberen ze met onverwachte geluidsbronnen toch de sfeer van hun geliefde stad op te roepen. **LD**

Monden van de hel door Gaiteiros de Lisboa Ternat, CC De Plotter, dinsdag 5 november om 20.00 • Info: tel. 02-582 44 33

Overijse, CC Den Blank, vrijdag 8 november om 20.30 • Info: tel. 02-687 59 59

Stemmen uit het Laagland

2002 is het Vlaams feestjaar. Het Goeysvaerts Consort brengt ter gelegenheid daarvan een verfrissende bezinning over de Vlaamse eigenheid. Op vraag van het Goeysvaerts Consort schreef dichter Stefaan van den Bremt de dichtbundel Stemmen uit het Laagland. Zijn kritische houding en zijn onmiskenbaar gevoel van verwantschap met het eigen land en volk stralen af van zijn poëzie. De dichtbundel bevat tweemaal twaalf gedichten: twaalf kortere gedichten die telkens de twaalf meer uitgewerkte gedichten inleiden. De vooraanstaande Vlaamse componist André Laporte schreef daarbij de muziek.

'Het Goeysvaerts Consort gaf er de voorkeur aan om de langere gedichten te laten voordragen door een recitant(e) zodat de tekst volledig tot zijn recht komt. De twee slagwerkers Pieter Claus en Ronald Dhaene staan met een vrij groot arsenaal aan slagwerken links en rechts van recitante Kristin Arras. Het koor - op de achtergrond - omringt hen met een suggestief klankencontinuüm. De muziek maakt op die manier de innerlijke bezieling van de poëzie van Stefaan van den Bremt tastbaar', aldus componist André Laporte. **GH**

Stemmen uit het Laagland door Goeysvaerts Consort Grimbergen, CC Strombeek, woensdag 6 november om 20.15. Inleiding om 19.30. • Info: tel. 02-263 03 43

Goeysvaerts Consort

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17

Dirk Van Esbroeck en Juan Masondo

● 20.30

• in het kader van het Wereldfeest (zie ook 'Varia')

● 20.30

VRIJDAG 8 NOV

ASSE

CC Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20

Wereldfolk: Gabriël Yacoub

● 20.30

VRIJDAG 22 NOV

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17

Astor Piazzolla door Sexteto Tangueda

● 20.30

ZATERDAG 9 NOV

VILVOORDE

CC Faubourg 02-255 46 90
Perksestraat 133

Oblomov

ZATERDAG 30 NOV

ASSE

CC Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20

Wereldfolk: Soledad (Tango)

● 20.30

ZATERDAG 30 NOV**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Christina Branco

● 20.30

ZATERDAG 30 NOV**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Kevin Coyne & Brendan Crocker

● 20.15

POP EN ROCK**VRIJDAG 29 NOV****LINKEBEEK**

GC De Moelie 02-380 77 51

Sint-Sebastiaanstraat 14

Caféoptreden door Eskimo

● 21.00

KLEINKUNST**VRIJDAG 15 NOV****DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Stef Bos

● 20.30

VRIJDAG 15 NOV**TERVUREN**

CC Papeblok 02-768 03 00

P.Vandersandestraat 15

Bram Vermeulen

● 20.30

ZONDAG 17 NOV**HOELAART**

Felix Sohiecentrum

Gemeenteplein

02-657 34 24 (R.Van dycke)

Er was een tijd met Miel Cools

• organisatie: Seniorenraad Hoeilaart

● 15.00

CHANSON**ZATERDAG 23 NOV****DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Barbara Dex & William Reven

● 20.30

JAZZ**DONDERDAG 14 NOV****GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Ivan Paduart / Rick Margitza Quartet

● 20.15

JONG MUZIEKTALENT**WOENSDAG 27 NOV****GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Crème Fraîche: Arcanum

● 20.30

A CAPELLA**DONDERDAG 5 DEC****WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24

Kaasmarkt 75

Voice Male

● 20.00

JONGEREN**VRIJDAG 22 NOV****GRIMBERGEN**

Fenikshof

02-263 03 43 (CC Strombeek)

Abdijsstraat 20

Rock@fenikshof

● 20.30

FILM**DINSdag 5 NOV****GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Les femmes ou les enfants d'abord

● 20.30

WOENSDAG 6 NOV**OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhof 11

Lumumba

● 20.30

ZONDAG 10 NOV**ALSEMBERG**

CC de Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

The sum of all fears

● 20.00

ZONDAG 10 NOV**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

One hour photo

● 20.30

DINSdag 12 NOV**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

About a boy

● 20.30

NIET TE MISSEN**KLASSIEK KWARTET****Patrick Riguelle gaat Elvis Costello achterna**

Ondanks zijn vele televisiewerk vindt Patrick Riguelle nog voldoende tijd voor baanbrekende zaalconcerten. Dit najaar deelt de popzanger het podium met het Rubio Kwartet. Dat het tot deze vruchtbare samenwerking kwam, is te danken aan een project

Rubio Kwartet en Patrick Riguelle

van Elvis Costello. Deze succesvolle Britse singer-songwriter las in een krant dat een merkwaardige hoogleraar uit Verona brieven voor Juliet Capulet beantwoordde. Dit 'fait divers' inspireerde Costello tot een cyclus complexe muziekcomposities. Om de gevoelsgesteltnis van de vrouw en de professor zo indringend mogelijk te schetsen, deed hij een beroep op het befaamde Brodsky Quartet. Samen schreven

ze de teksten en de melodieën, die voortdurend zinspelen op liefde en haat. Er wordt zelfs gescholden en met zelfmoord bedreigd. Toen Patrick Riguelle een concert van 'The Juliet Letters' had bijgewoond, wilde hij met hetzelfde muzikaal materiaal aan de slag. De partituur eist van het Rubio Kwartet een ongewone inzet, want ze leunt aan bij het verre van gemakkelijke oeuvre van de Russische toondichter Sjostakovitsj. **LD**

The Juliet Letters door Rubio Kwartet en Patrick Riguelle Jezus-Eik/Overijse, GC De Bosuil, donderdag 28 november om 20.00 • Info: tel. 02-657 31 79

MET TOM EN CHARLOTTE OP ZOEKTOCHT • NOCTURNES

Jonge en minder jonge speurneuzen gesignaleerd in Brusselse musea

Bestaan er wolven met buidelzakken? Hoe leeft een prins? Hoe vchten ridders in de Middeleeuwen? Jonge speurders tussen 6 en 12 jaar kunnen tot 1 december op een speelse manier de antwoorden op deze en

Tom en Charlotte

vele andere vragen ontdekken in 10 Brusselse musea. Met een vragenlijst in de hand gaan ze op zoek naar de favoriete voorwerpen van Tom en Charlotte, twee museumspeurneuzen. Een zoektocht die niet alleen boeiend en leerrijk is, want de jonge speurders die samen met een volwassene twee musea doorzoeken, maken ook kans om een leuke prijs te winnen. In deze tien Brusselse musea staan Tom en Charlotte te trappelen van ongeduld om samen met jou op zoektocht te gaan: Auto-world Brussels, de Bellevue Musea, het Brussels Museum voor Arbeid en Industrie - La Fonderie, het Dierkunde Museum Auguste Lameere, het Joods Museum van België, het Jubelparkmuseum, het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis, het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (Tervuren), het Museum voor Spontane Kunst en het Speelgoedmuseum. Deze museumzoektocht is - met de steun van de Vlaams Gemeenschapscommissie - uitgedacht door de Brusselse Museumraad. Een ander initiatief van die Brusselse Museumraad zijn de Nocturnes. Tot 12 december openen 30 musea in Brussel en de rand op donderdagavond afwisselend hun deuren om op een originele manier hun rijkdom in de kijker te zetten. Verschillende activiteiten zoals geleide of vrije bezoeken, concerten, vertellingen voor kinderen, geleide stadswandelingen e.d. omkaderen het initiatief. In november en december worden volgende nocturnes georganiseerd:

donderdag 7 november
Speelgoedmuseum en Museum voor Schone Kunsten in Elsene

donderdag 14 november
Brussels Museum voor Arbeid en Industrie - La Fonderie en Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis

donderdag 21 november
Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis en Experimentarium

donderdag 28 november
Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (Tervuren) en Architectuurmuseum - De Loge

donderdag 5 december
Antoine Wiertzmuseum, Museum voor Natuurwetenschappen, Museum voor Oudere Technieken (Grimbergen), Archief en Museum van het Vlaams Leven te Brussel, Museum van de Stad Brussel - Broodhuis, Autoworld Brussels en Joods Museum van België

donderdag 12 december
Museum van het Geld en de Geschiedenis van de Nationale Bank van België, Camille Lemonniermuseum en Muziekinstrumentenmuseum

Voor meer info over de zoektocht met Tom en Charlotte en de Nocturnes kunt u terecht bij de Brusselse Museumraad, tel. 02-512 77 80 of op de website www.brusselsmuseums.be

WOENSDAG 13 NOV

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11

Road to Perdition

● 20.30

DONDERDAG 14 NOV

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172

The Mexican

● 20.00

ZONDAG 17 NOV

ALSEMBERG

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

Y tu mama tambien

● 20.00

DINSDAG 19 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

The Bourne Identity

● 20.30

DINSDAG 19 NOV

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Road to Perdition

● 20.30

WOENSDAG 20 NOV

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhof 11

The Bourne Identity

● 20.30

WOENSDAG 20 NOV

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Minos - jeugdfilm vanaf 6 jaar

● 14.30

ZONDAG 24 NOV

ALSEMBERG

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

The Bourne Identity

● 20.00

DINSDAG 26 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Road to Perdition

● 20.30

NIET TE MISSEN

TONHEEL

Schaamhaar op de canapé

De Duitse auteur Wilfried Happel bekritiseert op een provocerende manier het gedrag van zijn misnoegde tijdgenoten. Vaak belicht hij de broosheid van familierelaties, waarbinnen kleine problemen kunnen ontaarden in grote drama's. Als twee broers een onooglijk schaamhaartje aantreffen op de canapé, fronsen zij niet alleen hun wenkbrauwen, ze willen meteen weten hoe dat daar terecht is gekomen. Dat leidt tot verhitte discussies. Op de duur voelt niemand zich nog vrij en lijkt het huiselijk leven nog erger dan een gevangenis. De personages worden met de minuut troostelozer. Omdat ze al lang op elkaar zijn uitgekeken proberen ze de woning te ontvluchten, maar die uitweg biedt geen oplossing. Na 'Stallerhof/Geisterban' koos theatergroep de Queeste voor een pessimistische en nihilistische tragedie van een Duitse schrijver, die nauwelijks raad weet met zichzelf. Toch is dit stuk een indringend tijdsdocument, dat tot verhitte discussies zal leiden.

LD

Schaamhaar door De Queeste

Dilbeek, CC Westrand, donderdag 14 november om 20.30

Info: tel. 02-466 20 30

DINSDAG 26 NOV**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

L'auberge Espagnole

● 20.30

WOENSDAG 27 NOV**OVERIJSSE**

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhof 11

L'auberge Espagnole

● 20.30

VRIJDAG 29 NOV**WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24

Kaasmarkt 75

Alias

● 20.00

ZONDAG 1 DEC**ALSEMBERG**

CC de Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Villa des roses

● 20.00

DINSDAG 3 DEC**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Karakter

● 15.00

DINSDAG 3 DEC**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Les enfants de l'amour

● 20.30

VAN 1 TOT 30 NOV**KRAAINEM**

GC De Lijsterbes 02-721 28 06

Lijsterbessenbomenlaan 6

Foyertentoonstelling: 'Keurslijf van vrijheid' door Gijs Van Rhode

● woe, vrij en za van 14.00 tot 22.00, zo van 10.00 tot 20.00

VAN 1 TOT 30 NOV**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

Kam Kiest voor Kunst:

kunstfotograaf Jean Bracke

● doorlopend

VAN 1 TOT 27 NOV**WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24

Kaasmarkt 75

Foto expo: **'Portretten van****dames, meestal naakt'**

door Robert Van Brustum

● doorlopend

VAN 5 TOT 17 NOV**OVERIJSSE**

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhof 11

Kleurencarrousel, een kunsteducatieve tentoonstelling voor kinderen van 4 tot 8 jaar

● doorlopend, op 17/11 om

11.00 rondleiding voor ouders en kinderen

VAN 6 NOV TOT 2 DEC**WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24

Kaasmarkt 75

Fotografiecircuit: **'Aan de deur****gezet'** door Karin Borghouts

● doorlopend

VAN 8 TOT 24 NOV**MEISE**

Exporuimte Bib

0476-87 70 03 (Monika Macken)

www.zijdmlink.be

Brusselsesteenweg 40

Dieren en water - tentoonstelling van de Vlaamse Vereniging voor Schilderkunst op zijde

● woe, do, vrij, za en zo van

14.00 tot 17.30

op vrijdag 8 nov: uitreiking van de GROHEaert-prijs voor schilderkunst op zijde 2002 en minimodeshow met zijden sjaals die worden verkocht ten voordele van 'Dierenartsen Zonder Grenzen'

VAN 9 NOV TOT 12 DEC**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

NIET TE MISSEN

DUBBELCONCERTEN

'Gouden Vleugels' in de rand

De 'Gouden Vleugels' dubbelconcerten zijn over het hele Vlaamse grondgebied gespreid. Deze maand is de Brusselse rand aan de beurt. Op woensdag 27 november komen het houtblazersensemble Syrx en het Spiegel Strijkkwartet naar CC Westrand in Dilbeek. In CC de Meent in Alsemberg wordt op vrijdag 29 november het beloftevolle SaxAppel verwacht. Dat de vier leden de toehoorders willen verleiden met bezwerende composities op de saxofoon hoeven we er niet bij te vertellen. Ze krijgen die avond trouwens het gezelschap van het Prometheus ensemble.

Eveneens op vrijdag 29 november is er een tweeledig concert van I solisti del vento en het kersverse jazzensemble High Voltage in CC Strombeek te Grimbergen. Op 25 november worden de winnaars bekend gemaakt op de 'Gouden Vleugels' happening in het Brusselse Kaaithater. **LD**

Syrinx & Spiegel Strijkkwartet**Dilbeek, CC Westrand, woensdag 27 november om 20.30 • Info: tel. 02-466 20 30****SaxAppel & Prometheus Ensemble****Beersel, CC de Meent, vrijdag 29 november om 20.00 • Info: tel. 02-380 23 85****I solisti del vento & High Voltage Sextet****Grimbergen, CC Strombeek, vrijdag 29 november om 20.15 • Info: tel. 02-263 03 43**Meer info vindt u ook op de website www.goudenvleugels.be

Gemeenteplein

Luc Deleu en**Niels Donckers**

● doorlopend

VAN 15 TOT 24 NOV**JEZUS-EIK/OVERIJSSE**

GC De Bosuil

0497-85 44 77 (L. De Reymaeker)

Witherendreef 1

Dirk Lefebure (beelden) en**Leen De Reymaeker** (monotypen, grafiek en gemengde techniek)

● van 11.00 tot 18.00;

's avonds op afspraak

23 EN 24 NOV**ZAVENTEM**

Cultuurhoeve Mariadal 02-759 83 69

Kouterweg 2

Aquarellen van**Lieve Nicasië Michiels**

organisatie: Van Dijkkring Zaventem

● 23/11 van 14.00 tot 18.00,

24/11 van 10.00 tot 18.00

30 NOV EN 1 DEC**ZAVENTEM**

Cultuurhoeve Mariadal 02-759 83 69

Kouterweg 2

Hetty Mensch

organisatie: Van Dijkkring Zaventem

● van 14.30 tot 18.00

TOT 17 DEC**DROGENBOS**

Museum Felix de Boeck 02-377 57 22

Kuikenstraat 6

Marthe Donas

● van do tot zo van 14.00

tot 17.00

VAN 8 TOT 10 NOV
OVERIJSE

Hotel Panorama
02-657 99 58 (G. Deprelle)

Hengstenberg 77
Europese tentoonstelling
● 8/11 vernissage **19.00**, 9/11 en 10/11 van **10.00 tot 18.00**

De ambachtslui van de Vallei der Koningen

Toeristen die Egypte aandoen schenken doorgaans weinig aandacht aan de site van Deir el-Medina, die op de Westelijke Nijloever ligt. De nederzetting dateert uit de 16de eeuw voor Christus. De Egyptische vorsten werden toen niet langer in piramides, maar in de 'plooiën' van het Thebaans gebergte begraven. De werklieden, die in dienst waren van de farao, vormden een hechte gemeenschap. Teksten, tekeningen en schilderijen op kalksteenfragmenten onthullen niet alleen hun bekommernissen, maar ook hun levenswijze.

Dubbele voorouderbuste, 19de-20ste dynastie (1295-1080 v.Chr.), kalksteen.

Op stenen huisdeuren, offertafels en godenbeeldjes wordt geregeld verwezen naar de Maat die de noodzakelijke energie voor het behoud van de wereldorde levert. Het koningsgraf wordt omschreven als 'de zetel van de Maat'. De ambachtslui hoopten uiteraard ook zelf op een aangenaam leven na de dood. In hun grafkapelletjes werden zalfpotjes, schalen, borden en zelfs gezelschapsspelen aangetroffen. Voor hun prestaties werden

de arbeiders in natura betaald. Per maand ontvingen ze van de koninklijke opdrachtgever enkele zakken graan, vis, brandhout en kledingstukken. De toiletartikelen en de linnen gewaden verraden hoezeer de inwoners van Deir el-Medina begaan waren met hun uiterlijk. De halsnoeren, armbanden en ringen zijn doorgaans vervaardigd uit faience en goud. Hoewel het dorp slechts enkele kilometers verwijderd was van Karnak, vereerden de bewoners eerder de lokale dan de officiële goden; vooral de heilige slang Meretseger had een grote aanhang. Zij wordt de meesteres van de necropool genoemd omdat ze de stilte bemint! Bovendien zou niemand beter de voedselvoorraden in de schuren en de keukens beschermen.

Kat bedient muis

Als er zich rampen voordeden of wanneer familieleden plots stierven, raadpleegden de dorpelingen medicijnmannen en waarzegsters. Die moesten uitspreken welke godheden verantwoordelijk waren. Soms werden magische, opgevouwen papyrussen als amulet gebruikt. Zelfs op de hoofdsteunen, die 's nachts als kussen dienden, werden bezwerende afbeeldingen van grijnzende dwerggoden aangebracht om de slaper te beschermen. Merkwaardig zijn de interpretaties van dromen. Het opduiken van een wit brood kondigt bijvoorbeeld een vreugdevolle gebeurtenis aan, die het gelaat zal verlichten.

Beschilde kalksteenfragmenten met satirische taferelen zijn er op deze leerzame en toch amusante tentoonstelling bij de vleet. Het grappigst is een vette muis die zich laat bedienen door een onderdanige kat. Maar er zijn ook apen die helpen bij de oogst. En dan zwijgen we nog over de vossen die pluimvee hoeden... De rechters hadden in Deir el-Medina handen vol werk, want vaak waren er erfenisproblemen. Ook heel wat huwelijken liepen spaak. Omkoperij daarentegen was zo ingeburgerd dat die meestal niet werd bestraft.

Eén van de papyrussen maakt gewag van een algemene staking. De handwerklieden van de farao eisten terecht meer respect voor hun fijnzinnige bezigheden. Onder het regime van Ramses IX drongen tientallen plunderaars de koningsgraven binnen. In 1069 voor Christus verhuisden de bewoners naar de tempel van Medinet Haboe. Het voormalige kunstenaardorp verdween toen langzaam onder het woestijnzand.

Ludo Dosogne

De kunstenaars van de Farao's: Deir el-Medina en de Koningsvallei Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, Jubelpark 10. Nog tot 12 januari. Dinsdag tot zondag van 10.00 tot 17.00. Info: tel. 02-741 73 11

SPORT

WANDELINGEN

ZONDAG 3 NOV
STROMBEEK-BEVER

02-269 42 81 of 0486-37 87 20
(Evariest Carels)

29ste singeltochten

Start en aankomst in sporthal Ernest Soens, Singel 57
Afstanden: 6, 12, 21, 32 en 42 km, vertrek tussen 8.00 en 15.00

• organisatie: Singelwandelaars Strombeek-Bever

VOORDRACHTEN CURSUSSEN

VOORDRACHTEN

DONDERDAG 14 NOV
DILBEEK

CC Westrand 02-365 07 56
Kamerijklaan (VIAC vzw)

De naweën van de nieuwe oorlog door Marleen Teugels

• organisatie: VIAC vzw
● 13.30

DINSDAG 19 NOV
DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Haalt ruimtelijke ordening in de Vlaamse rand iets uit?

● 14.00

WOENSDAG 20 NOV
TERVUREN

Panquin kazerne (Spaanse zaal)
02-767 68 63 (Vic Motte)

De Brabantse hertogen

door Eric Aerts

• organisatie: Koninklijke Heemkundige Kring Tervuren

DONDERDAG 21 NOV
BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

Literair café Zenne en zo: Brigitte Raskin over literatuur en journalistiek

● 20.00

DONDERDAG 28 NOV
DILBEEK

CC Westrand 02-365 07 56
Kamerijklaan (VIAC vzw)

Edelstenen en hun kleuren

door Cathrien Orië

• organisatie: VIAC vzw
● 13.30

CURSUSSEN

ZATERDAG 16 NOV
JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil
Witherendreef 1
02-466 42 69 of 0486-42 43 15
(Moses Camara)

vandenbn@canon.be

Start Djembe cursus: u leert spelen op een West-Afrikaanse trommel die met de handen wordt bespeeld

Stage met Adama Dramé eind februari, workshops/animaties voor privé, scholen, jeugdverenigingen, bedrijven op aanvraag
• vooraf inschrijven verplicht

● 14.00 - 15.30

MAANDAG 18 NOV
VILVOORDE

CC Vilvoorde
0498-83 49 69 (Marie Ann Gilté)
Bergstraat 1

Start workshop 'Ken jezelf: zicht op je kwaliteiten'

• organisatie: CC Vilvoorde i.s.m. psychologe Marie Ann Gilté

● 19.30 - 22.30

30 NOV EN 7 DEC
WATREMAAL-BOSVOORDE

GC Wabo 02-657 08 18
Delleurlaan 39-43 (L. Nieuwborg)

Start cursus 'Eutonie voor leerkrachten' - 'De grond kan je tot ervaringen van stabiliteit, rust (zelf)vertrouwen en geborgenheid brengen'
• organisatie: Vormingscentrum Samen
● 9.15

KINDEREN & JONGEREN

9, 16 EN 23 NOV
SINT-GENESIUS-RODE
GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51
Hoevestraat 67
Kinderatelier 'Kijken naar film' - van 8 tot 12 jaar
● 9.30 - 12.00

9, 16 EN 23 NOV
SINT-GENESIUS-RODE
GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51
Hoevestraat 67
Kinderatelier 'Zie-zo-zaterdag' - 2 leeftijdsgroepen: kleuters en 7- tot 12-jarigen
● 9.30 - 12.30

8 EN 9 NOV
VILVOORDE
CC Faubourg 02-251 80 16
Perksestraat 133 (Magda Van Stevens)
Wereldfeest
● za 8/11 om 20.00 multiculturele quiz, zo 9/11 vanaf 10.00 o.a. Afrikaanse workshops, ...

8, 9 EN 10 NOV
GROOT-BIJGAARDEN
JK Paddestoel
jkpaddestoel@hotmail.com of
www.jkpaddestoel.be
Gossetlaan 72
Cultureel Weekend
● vrij 8/11 vanaf 20.00 concert Traktor, The Internationals (Los Internacionales), DJ F.A.T.s Latin Groovez
za 9/11 vanaf 20.00 'Loze Liefdes' door Theatercollectief Violinrum Tremens, optreden Bar8

zo 9/11 om 20.00 Raf Coppens en Soulkitchenette special (winnen en versnaperingen)

9 EN 10 NOV
KRAAINEM
GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6
Europalia Bulgarije
● za 9/11 om 20.00 'Duo Syrinx: fluit en piano', concert door Bistra Karafilova en Claudia Slegers
zo 10/11: doorlopend toeristische tentoonstelling over Bulgarije; 11.00 wijnproeven; 15.00 Sedianka, Bulgaarse dansen
doorlopend tentoonstelling door Georges Vanev

9 EN 10 NOV
NOSSEGEM
Sint-Lambertinuschool
Burggrachtstraat - Pachthofstraat
Fanfarefeesten naar aanleiding van het 90-jarig bestaan van Koninklijke Fanfare 'De Eendracht' en het 10-jarig bestaan van de 'Young Union Band'
● Za 9/11 om 19.30: concert 'Brassband Midden-Brabant' en amusementsorkest Dirk Bauters
Zo 10/11 om 11.00: aperitief-concert door 'De Eendracht', om 15.00 Jeugdmuziekfestival

VRIJDAG 15 NOV
HOELAART
Felix Sohiecentrum
Gemeenteplein
02-657 23 09 (Paul Vanloo)
Madagascar - diamontage over natuur en cultuur
Organisatie: VTB-VAB Hoelaart
● 20.00

ZONDAG 1 DEC
WEMMEL
GC Zandloper 02-460 23 95
Kaasmarkt 75 (Constant De Vocht)
Kerstmarkt t.v.v. het goede doel: KAV, Markant, KBG, Landelijke Gilde, Wereldwinkel, Welzijnszorg, 11.11.11, kankerpatiëntjes Brugmann, palliatieve zorgen, sos Tsjernobyl, ... en vrijwilligers van de parochie ST. Servaas bieden een waaier van kerstgeschenken en pannenkoeken, koekjes, glühwein of jenever aan 's middags wordt een solidariteitsmaaltijd geserveerd (inschrijven hiervoor voor 26/11)
● 12.00 - 18.00

DAVID ANGUS ZIET MOOIE TOEKOMST VOOR SYMFONIEORKEST VAN VLAANDEREN

'Een orkest dat op kwalitatief en artistiek vlak niet groeit, kan maar beter worden opgedoekt'

Het Symfonieorkest van Vlaanderen bestaat uit een zestigtal freelance muzikanten, die zich hebben gespecialiseerd in minder bekende partituren uit de 19de en de 20ste eeuw. Componisten van eigen bodem krijgen extra aandacht. Chef-dirigent David Angus heeft de voorbije jaren het repertoire aanzienlijk uitgebreid. Sinds hij in 1998 aantrad, is de internationale uitstraling van het orkest alleen maar toegenomen. Het verzorgt nu elk seizoen concerten in Groot-Brittannië, Italië, Duitsland en Nederland. Ook de Brusselse rand wordt niet vergeten. Na het romantisch oktoberprogramma met Russische meesters in CC Westrand in Dilbeek worden op korte termijn nog andere muziekavonden gepland.

Woordeloze signalen

'Ik ken weinig ensembles, die zo soepel en energiek zijn', licht David Angus toe. 'Ons orkest is niet te groot, zodat het geen anonieme onderneming wordt. Er heerst een groot saamhorigheidsgevoel.' Hij leerde het orkest kennen toen hij symfonische ondersteuning zocht voor de opvoeringen van 'Dantons dood' in

David Angus

Brighton. Vroeger dirigeerde hij trouwens geregeld lyrische producties, zoals op het vermaarde festival van Glyndebourne, waar hij ondermeer Mozarts 'Toverfluit' voor het voetlicht bracht. Angus is ervan overtuigd dat het orkest er kwalitatief zeker nog op vooruit zal gaan: 'Een orkest dat op kwalitatief en artistiek vlak niet groeit, kan maar beter worden opgedoekt. Wij hebben daarom steeds moeilijke composities onder handen genomen. Zo was de Vijfde Symfonie van de Scandinavische componist Carl Nielsen een echte uitdaging. Maar ook bij Sjostakovitsj en Lutoslawski gingen we niet over één nacht ijs!'

Van de Vlaamse toondichters waardeert hij vooral Peter Benoit en Lodewijk Mortelmans. Over de trend bij andere orkesten om zoveel mogelijk wereldpremières te programmeren, is hij niet te spreken. 'Na de eerste uitvoering verdwijnen met veel tamtam aangekondigde hedendaagse werken meestal meteen in de prullenmand of in de vergeethoek. Ik verkies composities die duurzamer en minder tijdsgebonden zijn.'

Ludo Dosogne

Beethoven 7 door het Symfonieorkest van Vlaanderen
Brussel, Koninklijk Conservatorium, zaterdag 23 november om 20.00
Info: tel. 050-84 05 87, www.symfonieorkest.be

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 december 2002 tot 4 januari 2003 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 4 november a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar 02/767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be.

U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres:

Witerendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

REDACTIE Petra Goovaerts.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van Chris Vandendriessche.

VORMGEVING Mega.L.Una, Brussel

DRUK A. De Cuyper-Robberecht, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaerts, Witerendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Gouverneur De Witte: 'Je moet een situatie creëren waarin te hard rijden ten zeerste wordt ontraden'

Verkeersveiligheid verdient de hoogste prioriteit. Dat hebben onze politici klaarblijkelijk nu ook begrepen, en daarom trekt de Vlaamse regering vijf jaar lang 100 miljoen euro uit om de 800 gevaarlijke punten op onze gewestwegen versneld aan te pakken. Tegen 2008 moeten die zwarte punten opnieuw wit zijn. De provinciegouverneurs spelen een belangrijke rol bij de uitvoering van dit ambitieuze project; zij zeten in een werkgroep die de zwarte punten bepaalt en een gepaste oplossing per punt wil aanreiken. Randkrant sprak met gouverneur Lodewijk De Witte van Vlaams-Brabant over de concrete invulling van dit project.

Het kon haast niet schrijnender. Terwijl gouverneur De Witte in het provinciehuis aan de Diestsesteenweg in Kessel-Lo het project van de zwarte punten tegenover mij toelicht, rijdt

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Lodewijk De Witte

de bestuurder van een kraanwagen even verderop een bromfietser en zijn duozitter dood. De loeiende sirenes van de toesnellende ambulances overstemmen nu en dan zijn woorden...

Punten sprokkelen

'De oproep van Vlaams minister van Mobiliteit Stevaert is tweeledig. Vanaf juni 2003 wil de regering via aanpassingen van de verkeersinfrastructuur

de zwarte punten op onze wegen stelselmatig laten verdwijnen. Vooraf moeten we die punten uiteraard aanduiden en een mogelijke oplossing naar voren schuiven. Deze dubbele taak is weggelegd voor een werkgroep, die bestaat uit de Vlaamse verkeersadministratie, het BIVV (Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid), de provinciegouverneurs en uiteraard specialisten van verkeersadviesbureaus. Daarnaast zeten ook ouders van verongelukkten kinderen in die werkgroep.'

De Vlaamse verkeersadministratie zorgt voor de inventarisatie van de zwarte punten, die is gebaseerd op gegevens over een periode van drie jaar. Zo wil het beleid toevalstreffers uitsluiten.

Een puntensysteem moet aantonen of een plaats al dan niet de kwalificatie 'zwart' meekrijgt. Een ongeval met een dodelijk slachtoffer krijgt 5 punten, een zwaargewonde levert 3 punten op en een lichtgewonde 1. Als een plek 15 punten heeft verzameld, wordt ze zwart ingekleurd. De lijst van zwarte punten zoals die er nu ligt (zie kader), geeft de toestand weer in de periode 1998-1999-2000.

ZWARTE PUNTEN IN DE RAND

Ring 0 = de grote ring rond Brussel

- **Tervuren Ring 0** • meer dan 33 punten
- **Grimbergen Ring 0** • kruising met A12 • meer dan 33 punten
- **Ternat A1/E40** • kruising met afrit • meer dan 33 punten
- **Meise A12** • kruispunt A12 met Kerkhofstraat en Londerzeelsesteenweg • meer dan 33 punten
- **Lennik N8** • kruispunt Ninoofsesteenweg en Assesesteeweg • meer dan 33 punten
- **Londerzeel A12** • kruispunt A12 met Mechelsestraat en Londerzeelsesteenweg • tussen 24 en 32 punten
- **Machelen** verbinding A1/E19 en oprit **Ring 0** • tussen 24 en 32 punten
- **Machelen Ring 0** op het viaduct • tussen 24 en 32 punten
- **Affligem N208** op - en afrittencomplex A1/E40 • tussen 24 en 32 punten
- **Hoeilaart N275** • kruising Terhulpesteeweg en Ring 0 • tussen 24 en 32 punten
- **Zaventem A3/E40** • voor afrit Sterrebeek • tussen 24 en 32 punten
- **Hoeilaart A4/E411** op de snelweg • tussen 24 en 32 punten
- **Machelen Ring 0** • op de Ring 0 tussen Diegem-Lo en het viaduct • tussen 24 en 32 punten
- **Machelen R22** • kruispunt Woluwelaan en Beaulieustraat • tussen 24 en 32 punten
- **Tervuren N3** • kruispunt Leuvensesteenweg en Stationsstraat en Edelweisslaan • tussen 20 en 23 punten
- **Lennik N8** • kruispunt Ninoofsesteenweg en Galgestraat en Schapenlaan • tussen 20 en 23 punten
- **Gooik N28** • Strijland - Ninoofsesteenweg en kruispunt Hoevestraat Strijlandstraat • tussen 20 en 23 punten
- **Vilvoorde N1** • kruispunt Schaarbeeklei - Harensesteenweg en Koepoortstraat • tussen 20 en 23 punten
- **Meise N267** • kruispunt Strombeek Beversesteenweg en Sint Annastraat • tussen 20 en 23 punten
- **Machelen R22** • kruispunt Woluwelaan en Oude Woluwelaan ID • tussen 20 en 23 punten

De zwarte poort

Het zwartste punt van Vlaams-Brabant is ontegensprekelijk de Naamsepoort in Leuven. De 'zwarte poort' verzamelde in drie jaar maar liefst 100 punten. De Witte vindt dat de situatie aan de Naamsepoort goed illustreert dat verkeersspecialisten broodnodig zijn. 'Twaalf jaar geleden werd het kruispunt volledig heraanlegd. Toen dacht het bestuur waarschijnlijk ook dat voor de juiste oplossing was gekozen. Dit voorbeeld toont duidelijk aan dat de verkeerssituatie op een bepaalde plaats erg veranderlijk is; een zwart punt is geen objectief gegeven, maar kan evolueren in de tijd.' Ook op de ring rond Brussel zijn er tal van gevaarlijke punten: op de afritten ter hoogte van Grimbergen, Tervuren, Ternat, Meise en Machelen gebeuren geregeld ongevallen. Maar ook de randgemeenten blijven niet gespaard van gevaarlijke (kruis)punten. Lennik sprokkelde behoorlijk veel

Vanaf juni 2003 wil de regering via aanpassingen van de verkeersinfrastructuur de 800 zwarte punten op onze wegen stelselmatig laten verdwijnen

punten; het kruispunt van de Ninoofsesteenweg met de Assesesteenweg heeft er meer dan 33 verzameld. Het kruispunt van de Ninoofsesteenweg met de Galgestraat en de Schapenlaan scoorde tussen de 20 en 23 punten. De situatie op de Machelse Woluwe-laan vraagt eveneens om een aanpak. Tegen de zomer van 2003 wil de werkgroep 250 à 300 kruispunten in Vlaanderen geanalyseerd hebben. In principe worden dan de allergevaarlijkste punten eerst aangepakt, al is dat niet altijd zo. Er zijn factoren die de volgorde kunnen wijzigen. 'Een voorbeeld. De Ninoofsesteenweg van Brussel naar Ninove telt momenteel vier zwarte punten, maar de heraanleg van de Ninoofsesteenweg staat al op het programma van Wegen Vlaams-Brabant. Daarnaast start er op die gevaarlijke plaatsen binnenkort ook een project met onbemande camera's. Die vier punten zullen in de toekomst waarschijnlijk opnieuw wit kleuren en

dus komt er ruimte vrij om andere punten aan te pakken', vertelt de gouverneur.

Geïntegreerd verkeersbeleid

Volgens De Witte moet verkeersbeleid altijd drie aandachtspunten combineren. 'Je moet de mensen uitleggen waarom iets op een bepaalde manier gebeurt. Daarna moet je kijken of de infrastructuur niet tekort schiet. Ten slotte dien je te controleren of het verkeersreglement wordt nageleefd. Als je één van die punten onvoldoende belicht, boek je geen resultaat.' Naast alcoholcontroles en trajectcontroles met onbemande camera's, hecht de provincie erg veel belang aan verkeerseducatie. Agenten en leerkrachten krijgen een opleiding om scholieren zo goed mogelijk in te wijden in het verkeer. De mobiele verkeersparken vormen het paradepaardje van de provinciale dienst mobiliteit; via een heus verkeerspark dat geïnstalleerd wordt in een gemeente worden kinderen vertrouwd gemaakt met allereerste praktische verkeerssituaties. Aan deze aanpak voegt Vlaams-Brabant binnenkort nog drie initiatieven toe. 'We zijn van plan om gemeenten te helpen bij het veiliger maken van schoolomgevingen. Zowel de infrastructuur rondom het schoolgebouw, als de begeleiding bij oversteekplaatsen moeten beter. Daarnaast ondersteunen we gemeenten die in bepaalde wijken zone 30 willen invoeren om de verkeersleefbaarheid te vergroten. Als derde project willen we gaan samenwerken met transportbedrijven. Het valt op dat de laatste jaren dikwijls

Governor De Witte: 'You have to create a situation in which driving too fast is very actively discouraged'

Traffic safety is an issue that deserves the highest priority. Now our politicians have also cottoned onto this, which is why the Flemish government is earmarking 100 million EUR over the next 5 years to speed up the elimination of 800 'black spots' on our regional highways. By 2008 all of these black spots should be safe again. The Provincial Governors are playing an important part in this ambitious project: they're sitting on a working party that identifies the various blackspots and tries to find an appropriate solution for each of them. Randkrant asked Governor Lodewijk De Witte of Flemish Brabant to tell us more about the precise details of the project.

vrachtwagens betrokken zijn bij erg zware verkeersongevallen. Het vrachtovervoer moet dus veiliger. Samen met de sector zullen we dat probleem bekijken', aldus De Witte.

Gouverneur geflitst

De Witte geeft toe dat ook hij ooit op de bon is gevlogen. 'Als mensen weten dat er weinig verkeerscontroles zijn, durven ze wel eens te snel rijden. Ik wil hierover niet hypocriet doen. Ook ik heb op een autosnelweg wel eens te hard gereden. Als we allemaal brave chauffeurs waren, zouden we dit gesprek niet hebben. En dus moet je een situatie creëren waarin te hard rijden ten eerste wordt ontraden.'

Kirsten Bertrand

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Het kruispunt van de A12 met de Kerkhofstraat in Londerzeel.

Hugo Schiltz is een oude Vlaamse krokodil. Hij kan decennia Vlaamse emancipatie overzien, wat hij deed in een gesprek met *De Standaard* (24 augustus 2002). 'De periode van het vechten tegen is nochtans voorbij. Vlaanderen kan nu werken voor', zei Schiltz kort en krachtig. Het stoorde hem dat er een tegenbetoging werd georganiseerd in de berm van de IJzerbedevaart, het stoort hem dat Vlamingen als vanouds aan tegenactie willen doen. Waartegen? 'We zijn geen samenleving meer van verdrukten en underdogs. Integendeel, we zijn een welvarende gemeenschap, zelfs met parvenu-verschijnselen.'

Die zit - het juiste Franse woord voor dom Vlaams gedrag. Larousse en Van Dale bevestigen eensgezind wie kan bestempeld worden als een parvenu: iemand die wel in rijkdom, maar niet in beschaving opgeklimmen is. Iemand zonder 'goede manieren', meent Schiltz. Hij pleit voor een positieve instelling van de Vlaming. 'Maar dat vergt een psychologische omschakeling. Ik heb de stellige indruk dat een aantal Vlaamsgezinden die wijziging niet kan verwerken', zegt hij over de Vlaamse vooruitgang. 'Ze moeten een vijand hebben.'

Zo beknopt als Hugo Schiltz zijn kijk op de Vlaming verwoordde, zo uitvoerig heeft Manu Claeys dat gedaan. Claeys is een jonge Vlaamse publicist. Hij heeft goed om zich heen gekeken in Antwerpen, de Grote Boze Vlaamse stad waar hij met vrouw en kinderen in een volkse buurt woont. *Het Vlaams Blok in elk van ons* betitelde hij zijn bevindingen. Die verschenen eind 2000 in *De Standaard* en wekten zowel instemming als verontwaardiging onder de Vlamingen. 'Wie zich persoonlijk beleedigd of aangevallen voelt, heeft het punt gemist. Wie nestbevuiling ver-

FOTO: RITA DANEELS

Goede manieren

1302. Het kan een gsm-, bank- of andere viercijfercode zijn en het is een jaar, een Vlaamse jaarcodes zeg maar. Dat hebben we dit jaar geweten, zeventien honderd jaar na de Gulden-sporenslag op 11 juli 1302. Ik, anders een wakkere Vlaming, liet het Gulden-sporenfeest aan mij voorbij gaan en beperkte mijn herdenking van 1302 tot lectuur, niet over toen en wel over nu. Ik bewaarde een krantenknipsel en bejubelde een boek.

moedt, miskent de mogelijke schoonheid van een mea culpa', schreef Claeys in de inleiding van het boek, waarin zijn krantenstukken begin 2001 werden gebundeld.

Volgens Hugo Schiltz is de Vlaming rijk en ongemanierd, volgens Manu Claeys rijk, ongemanierd, egoïstisch en ontevreden. 'De gemiddelde Vlaming cultiveert het gebrek aan consequentie. Hij schreeuwt om belastingverlaging, maar o wee de overheid die geen geld vindt voor beter onderwijs of mooier straatmeubilair of een betaalbare gezondheidszorg of een gewaarborgd pensioen. Hij zwaait met vlaggetjes op het huwelijk van het prinsenvaar, maar stemt op een republikeinse partij. Hij keilt sigarettenpeuken in de goot, maar roept moord en brand wanneer hij een sluikstorter in zijn straat betrapt.' En dat gaat zo

maar door, de Vlaming als een miniwitteboordencrimineel die kruimeldieven achter slot en grendel wil, als kamikaze-zot die honderdvijftig per uur rijdt en luidkeels om law and order roept. Claeys prikt een priemende vinger in 'elk van ons' (en in mij als dieselrijder).

Het gedragspatroon van de Vlaming is inconsequent, het stemgedrag van vele Vlamingen is bovendien vijandig, stelt Claeys. Een aanzienlijk percentage stemt immers tegen de overheid en voor het Vlaams Blok, de tegenpartij bij uitstek. Want 'wanneer de introverte en ja wat geremde en stille en eigengereide en sociaal onhandige en eigenlijk vereenzaamde gemiddelde Vlaming zich in het stembokje terugtrekt, is dat om wraak te nemen'. Claeys brengt daar begrip voor op, maar wil er toch vooral een einde aan maken. Ook hij pleit voor een positieve instelling. En daar 'staat de nieuwe Vlaming dan. Hij is lucide, vol zelfvertrouwen, hoffelijk, sociaal intelligent, flexibel, genereus, gedreven, toegewijd, bereid tot een goede babbel en verdraagzaam. Hij is bijna te mooi om waar te zijn.'

Manu Claeys woont in Antwerpen, maar is van geboorte een Bruggeling, stadsgenoot van de zeventien honderd jaar geleden levende Jan Breydel en Pieter de Coninck, de helden van 1302. Begin december 2002 is de Gulden-sporenslag weer helemaal tot zijn historische proporties gekrompen en wordt het boek van Claeys in het hart van zijn geboortestad en in de schaduw van het standbeeld van de oude helden met de Westvlaamse essayprijs bekroond. Het Vlaamse feest is voorbij, de Vlaamse strijd kan herbeginnen, niet tegen het Vlaams Blok, wel voor goede manieren.

Brigitte Raskin

van huizen en tuinen

FOTOS: ARCHIVES D'ARCHITECTURE MODERNE

De tuinen van René Pechère

De tuin 't Huys ter Voer in Vossem, aan de rand van het Park van Tervuren in de richting van Duisburg, werd ontworpen door René Pechère, de éminence grise van de Belgische tuinarchitectuur, die in mei van dit jaar op 94-jarige leeftijd overleed. Het was een van de belangrijkste opdrachten die Pechère ooit had gekregen. Omwille van de omvang - het hele domein van ter Voer beslaat een oppervlakte van meer dan 75 hectaren - maar vooral vanwege de haast onbeperkte vrijheid die zijn opdrachtgever hem liet. Pechère mocht zelfs bepalen of hij het bestaande domein van Michiels in Maleizen zou heraanleggen, dan wel een hele nieuwe site in Vossem zou realiseren. Uiteindelijk koos hij voor het tweede. Hij bepaalde ook de inplanting en de oriëntatie van het huis en mocht zelfs de architect aanduiden, zijn vriend Berry Jacquemotte met wie hij al jaren samenwerkte.

Koninklijke opdrachtgevers

Het huis ligt op het hoogste deel van het terrein, op het einde van een holle weg. Een andere bestaande weg, de Kamperfoeliedreef, brengt de bezoekers naar een soort rechthoekig kruispunt dat toegang verleent tot het voorplein van waaruit een kaarsrechte laan naar de kerk van Vossem leidt. De tuin of het park zelf beslaat een oppervlakte van zo'n 12 hectare en vormt een staalkaart van het oeuvre van Pechère met grootse doorzichten, hoge hagen, formele parterres, intieme ruimten, en zelfs een doolhof.

't Huys ter Voer is een privé-tuin die niet kan worden bezocht. Maar hij

Het moet een merkwaardig zicht zijn geweest toen op een nacht in 1964 een vrachtwagen met een 25 meter hoge ceder onder politiebegeleiding door het centrum van Tervuren reed. De boom was op weg van Maleizen naar Vossem, waar Jean Michiels een nieuwe tuin liet aanleggen.

wordt uitgebreid beschreven in een pas verschenen boek over Pechère: 'Les Jardins de René Pechère'. Daarin worden vierentwintig publieke en private tuinen die Pechère restaureerde of ontwierp voorgesteld. Tijdens zijn lange carrière ontwierp en restaureerde René Pechère meer dan 900 tuinen en parken in binnen- en buitenland. Vaak ging het om prestigieuze historische domeinen zoals de koninklijke tuinen van Het Loo in

Tijdens zijn lange carrière ontwierp René Pechère meer dan 900 tuinen

Nederland, de kasteeltuinen van Nokerre, Ecaussinnes-Lalaing, Seneffe en Zellik in ons land en de kastelen van Breteuil, Dureil en Corbeil-Cerf in Frankrijk. Hij werkte ook voor Koning Leopold III in Argenteuil en ontwierp in opdracht van de voormalige Duitse president Scheel de tuinen bij Villa Hammerschmidt, de presidentiële residentie in Bonn, en de tuinen bij de Franse ambassade in Brussel.

Inspiratie uit traditie

Eén van zijn belangrijkste publieke opdrachten was de landschappelijke aanleg van de Heizelsite voor de Expo '58. Daar realiseerde hij ook enkele van zijn beste werken: de poëtische 'Jardin Flamand des Quatre-Saisons' geïnspireerd op de tuinplannen van de Renaissance kunstenaar Vredeman de Vries - waarover momenteel in het Rubenshuis in Antwerpen een tentoonstelling loopt - en vooral de 'Kongolese tuin'. Omdat Kongo geen tuinen kent, inspireerde hij zich op de motieven van het velours van de Kasai, het Rwandese vlechtwerk en de met parels en zigzagtekeningen versierde zwaarden en lendendoeken uit de voormalige kolonie.

Eén van zijn laatste grote projecten was de 'Jardin des Simples' bij het Erasmus-huis in Anderlecht. Het gaat om een grotendeels ommuurde 'Hortus Conclusus', een besloten tuin geïnspireerd op de tuinen van het eind van de XVde eeuw zoals men die kan zien op de schilderijen van de Vlaamse Primitieven. Pechère zou men in zekere zin de laatste van de klassieke tuinarchitecten kunnen noemen die zijn inspiratie zocht en vond in de traditie. 'Historische tuinen bieden een grammatica van de tuinkunst', zo schreef hij ooit, 'omdat ze aan regels gehoorzamen die in de loop der tijden ontstonden.'

Paul Geerts

Het boek 'Les Jardins de René Pechère' werd uitgegeven door de Archives d'Architecture Moderne in Brussel (ISBN 2-87143-114-0).

Vlaams sportmuseum voor anker aan het strand van Brabant

Aan het nomadenbestaan van het Sportmuseum Vlaanderen komt binnenkort een einde. Het hoeft met zijn tentoonstellingen dan niet langer van de ene locatie naar de andere te trekken, want het krijgt onderdak in het beschermde strandgebouw in Hofstade dat volledig wordt vernieuwd. Tegen november 2003 moet het toegankelijk zijn voor het grote publiek.

Conservator Erik De Vroede vindt Hofstade een gedroomde locatie. 'Het Sportmuseum zal uitzien op het strand en de vijvers van het BLOSO-domein. Bovendien is het strandgebouw erg geschikt omdat het op zich al een stukje sportgeschiedenis schrijft. Zo vind je er nog de oude, houten kleedkamers voor de mensen die hier kwamen zwemmen, met in totaal meer dan 4.000 kapstokken waaraan de linnen zakjes met kleding werden gehangen. Een deel van die vestiaire wordt in de oorspronkelijke staat bewaard en zal integraal deel uitmaken van het nieuwe museum. Het strandgebouw zelf werd gebouwd tussen de twee Wereldoorlogen. Vakantiegangers trokken tijdens hun eerste *congé pay * naar de 'zee en het strand van Brabant'! Die ontstaansgeschiedenis van het domein van Hofstade komt trouwens aan bod in de permanente tentoonstelling', vertelt de conservator.

Achterom kijken

Erik De Vroede vindt het niet echt verwonderlijk dat het Sportmuseum pas in 1985 is opgericht. Sporters en sportverenigingen zijn immers altijd met de toekomst bezig: de komende wedstrijden, het nieuwe seizoen, het volgende sporttoernooi. Ze kijken zelden of nooit achterom. 'Toch realiseren we ons onvoldoende dat heel wat van de huidige sporten zijn ontstaan vanuit de traditionele sportbeoefening. De schutterssport bracht bijvoorbeeld een hele reeks schietsporten met zich, zoals kruisboog, handboog en karabijn. Kaatsbal ligt aan de oorsprong van het moderne tennis. Je zult in het Sportmuseum een staalkaart krijgen van traditionele sporten in

Het Sportmuseum wil het sportverleden herontdekken om de hedendaagse sport- en speelcultuur beter te begrijpen en te waarderen.

Vlaanderen en België, die we in een Europese context plaatsen. In tegenstelling tot andere sportmusea is ons Sportmuseum veel sterker verankerd in de volkssport en de traditionele sport', aldus Erik De Vroede. Die klemtoon heeft mede te maken met de belangstelling van de conservator. Hij studeerde lichamelijke opvoeding, maar liet al vrij snel zijn interesse blijken voor de geschiedenis van de sport. Zijn eindwerk schreef hij over beeldmateriaal als bron voor sportgeschiedenis.

'Mijn eerste job oefende ik uit bij de Vlaamse Volkssportcentrale, een zustervereniging en ook partner van het huidige Sportmuseum. Ik deed er onderzoek naar de rol van traditionele spelen in de sportgeschiedenis. Mijn huidige job ligt dus in het verlengde van mijn vorig werk.'

Sportimonium

Het Sportmuseum wil het sportverleden herontdekken om de hedendaagse sport- en speelcultuur beter te begrijpen en te waarderen. Erik De Vroede hanteert voor het project de modieuze term 'sportimonium' die verwijst naar het belang van het culturele patrimonium van de sport. 'Dat cultureel erfgoed is heel rijk. Naast de sportuitrusting zijn er de vele sportattributen die rechtstreeks verband houden met de sport. We beschikken over unieke voorwerpen, zoals kegels van honderd jaar geleden, de slee van een geslaagde

FOTO: PASCAL TIGNERON

Zuidpoolexpeditie, een boot van 16 meter lang uit de jaren twintig, turntoestellen uit 1900. Daarnaast zijn er ook de affiches, foto's, films, schilderijen en beeldende kunsten die met sport te maken hebben.'

De Vroede legt uit dat een deel van de collectie van het museum terug te vinden is in de permanente tentoonstelling die wordt opgebouwd rond de volgende acht thema's: Turnen & gymnastiek als de twee pijlers van de lichamelijke opvoeding; Sport voor allen? Van elitair onderonsje tot massaproduct; Sport?! Show!?

Van spectaculaire wagenrennen tot Formule 1; Stilstaan bij bewegen - sport en wetenschap; In vorm - fitness-complex van vroeger en nu; Onbekend maar niet onbemind - volkssporten, de assepoesters van de sport; Sport zonder grenzen; Citius, altius, fortius - de kampioenen.

'Sport en spel horen zeker niet alleen in een glazen kijkkast thuis; de bezoekers moeten in het Sportmuseum ook kunnen bewegen en actief meespelen', vindt de conservator. 'In het sportlabo komen tijdelijke tentoonstellingen waar bezoekers interactief bij betrokken worden. We voorzien ook een uitleendienst voor volkssportmateriaal. Het archief en documentatiecentrum kun je online raadplegen. Omdat we vrij recent met het Sportmuseum zijn gestart,

Erik De Vroede

Partners

Het Sportmuseum is drie jaar geleden erkend als startend museum en kreeg in die periode van de Vlaamse overheid ieder jaar drie miljoen frank voor zijn dagelijkse werking, maar dat bedrag is ontoereikend voor de renovatie en de inrichting van het strandgebouw waarvoor 3 miljoen euro nodig is. Het Sportmuseum is sedert zijn oprichting dan ook continu op zoek geweest naar financiële middelen en een ruim maatschappelijk draagvlak. De volgende partners schragen het project: het BLOSO, de provincie Vlaams-Brabant, Toerisme Vlaanderen, de Vlaamse Volkssport Centrale en de gemeente Zemst. De drie grote Vlaamse universiteiten, de K.U.Leuven, de Universiteit Gent en de VUB, verlenen inhoudelijke steun. Zodra het Sportmuseum volwaardig is erkend, zal het beschikken over een team van elf medewerkers. Maar in afwachting daarvan hebben de initiatiefnemers niet

stil gezeten. Sedert zijn oprichting organiseerde het Sportmuseum verschillende mobiele tentoonstellingen, waaronder 'Sport en mode' in 1997 in samenwerking met het Modemuseum uit Hasselt; 'En garde', een project over het schermen in samenwerking met de universiteitsbibliotheek van de KU.Leuven; de tentoonstelling 'De Velo' in 1996 over de kinderjaren van de fiets in samenwerking met het openluchtmuseum in Bokrijk; 'In de Ban van de Ringen' over 100 jaar Olympische spelen in het Postmuseum in Brussel. 'We beschouwen andere gespecialiseerde sportmusea niet als concurrent, integendeel zelfs', zegt Erik De Vroede. 'We willen onder meer samenwerken met het Kaatsmuseum in Ath, het nationaal Wielermuseum in Roeselare, het Schermmuseum in Brussel en andere musea die een bepaald aspect van de sport belichten. We zien ook aanknopingspunten met onze nabije burens Technopolis, de Zoo van Planckendael en het Speelgoedmuseum.'

Gerard Hautekeur

'We realiseren ons onvoldoende dat heel wat van de huidige sporten zijn ontstaan vanuit de traditionele sportbeoefening'

wordt uitgebouwd rond sport en toerisme en er zal eveneens een museumwinkel worden ingericht. In het sportcafé zullen lauwerkranen, bekers, afbeeldingen en allerhande relictten van bekende sportvedetten worden uitgestald. Het moet het decor vormen voor de vergaderingen en de feesten van allerhande sportinstanties', zegt een enthousiaste Erik De Vroede.

Het nieuwe Sportmuseum rekent de bezoekers van het domein van Hofstade, de 12- tot 16-jarigen van de scholen, de ouderen en gedurende het weekend de gezinnen tot zijn belangrijkste doelgroep. Daarnaast moeten ook de sociaal-culturele verenigingen en de sportfederaties hun gading vinden in het educatieve en recreatieve aanbod van het museum.

Le musée du sport flamand pose ses valises dans le Brabant

L'existence de nomade du Musée du Sport de Flandre va bientôt prendre fin. Ce dernier ne devra prochainement plus trambaler ses expositions d'un site à l'autre car il trouvera asile dans un bâtiment de plage protégé et entièrement rénové du domaine récréatif du Bloso à Hofstade. Ce bâtiment devrait être accessible au grand public d'ici novembre 2003. Erik De Vroede, conservateur, ne s'étonne pas vraiment que le Sportmuseum n'ait été créé qu'en 1985. Les sportifs et les clubs sportifs ont en effet le regard toujours porté vers l'avenir : les matches à venir, la prochaine saison, le tournoi suivant. Ils regardent rarement - voire jamais - dans le rétroviseur. 'Pourtant, nous ne réalisons pas assez qu'un grand nombre de disciplines sportives actuelles sont nées de l'exercice traditionnel du sport', commente-t-il. Le musée du sport a pour vocation de redécouvrir le passé sportif pour mieux comprendre et mieux apprécier la culture actuelle du sport et du jeu. Pour décrire ce projet, Erik De Vroede utilise le néologisme 'sportimonium', défini comme l'importance du patrimoine sportif du sport.

FOTO'S: PASCAL VIGNERON

Het druivenverhaal van Flup en Pips

De druiventeelt in Hoeilaart en Overijse heeft een grote bloei gekend. In het topjaar 1960 stonden er maar liefst 35.000 serres in de 'glazen dorpen'. Nu zijn er daar nog maar 4.000 van over. Hoe is dat gekomen? De totstandkoming van de Europese Gemeenschap is daar voor een groot deel schuld aan, want de goedkopere druiven uit Italië bijvoorbeeld konden vanaf toen vrij onze grenzen passeren. Daarmee viel niet te concurreren. Ook de energiecrisis speelde de teelt parten, want serres moeten verwarmd worden en hoe doe je dat met onbetaalbare energie? En dan is er de arbeidsintensiviteit van de druiventeelt. Jongeren hadden geen zin zich zo uit te sloven en dus was er geen opvolging meer in de bedrijven. Die waren verenigd in de coöperaties Isca (de Latijnse naam van Overijse) en Serco. De eerste ging in '78 failliet, de andere zo'n tien jaar later.

Roofmijten

Ondanks alle problemen zetten de broers Flup en Pips Luppens uit Overijse, de vierde generatie van een druivenkwekersfamilie, de traditie voort. Flup nam de zestien serres van zijn vader Raymond over en overdekte die in de winter van '92-'93 helemaal. De grote ruimte wordt nu computergestuurd geklimatiseerd, en dat levert werkelijk prachtige tafeldruiven op, merendeels van de plaatselijke blauwe druivensoort Royal. Een extra bijzonderheid van de druiven van dit bedrijf Soniën, genoemd naar het nabije Zoniënwoud waar de IJse ontspingt, is dat het als enige in Overij-

Flup Luppens is de enige druiventeler in Overijse die vruchten met biogarantie levert. Zijn broer Pips maakt een groot gamma van schuimwijnen, 'stille' wijnen en andere dranken. Verkocht wordt er vrijwel uitsluitend aan de bezoekers van hun serres, maar die zijn dan ook talrijk.

se het biogarantielabel aan de trossen mag hechten. Tijdens rondleidingen door de serres vertelt Flup graag over zijn aanpak van schadelijke insecten. Hij bestrijdt ze dus niet met giften - en dat blijkt ook duidelijk uit de fraaie donslaag op de druiven - maar met de natuurlijke vijanden van die

Soniën is het enige bedrijf in Overijse dat het biogarantielabel aan zijn trossen mag hechten.

insecten. Zo zet hij roofmijten uit om trips en spint tegen te gaan, twee aandoeningen die de oogst kunnen vernielen.

Ochtendgymnastiek

Pips ging zich toeleggen op het vervaardigen van dranken. Daarvoor koopt hij voornamelijk de tweedekeusdruiven van de collega's op en gooit daar ook de druiven van Flup bij die niet aan de eisen voor tafel-

druiven beantwoorden. Hij bouwde een wijnkelder, waar hij nu zijn wijnen laat rijpen in grote vaten. Het lukte hem om de meest gevarieerde dranken te produceren. Natuurlijk maakt hij schuimwijn en hij doet dat op de ambachtelijke 'méthode champenoise', waarbij de tweeduizend omgekeerde flessen tijdens de tweede gisting dagelijks omgedraaid en geschud moeten worden. 'Het is mijn ochtendgymnastiek.' Maar bij Soniën vind je ook 'stille' wijnen: wit, rood en rosé, droog of halfzoet. Verder is er een druivenjenever, een aperitief 'Welriekende' en een aperitief 'Zuzeke's Eik', alsook de 'Keizerwijn', herinnerend aan de legende dat Karel V in 1535 in Tombeek-Overijse door de bewoners uit een moeras zou zijn gered. En toen in 1997 werd herdacht dat de geleerde Justus Lipsius vijfhonderd jaar tevoren in Overijse werd geboren, maakte Pips zelfs een droge graanjenever 'Juste Lips', dus een keer niet met druiven. Al die dranken vinden gretig aftrek bij de 15.000 bezoekers die dit bedrijf jaarlijks ontvangt. Vooral dankzij de inzet van mensen als Flup en Pips Luppens is de druiventeelt nog lang niet dood in deze streek, zoals ook de geanimeerde Druivenfeesten elke zomer weer bewijzen.

GVS

Wijnkelders Soniën, Brusselsesteenweg 538, 3090 Jezus-Eik/Overijse, tel. en fax 02-657 33 20.

Gratis bedrijfsbezoeken voor particulieren en groepen. Gesloten op zon- en feestdagen. Website: www.soniën.be

Babbelut leert kinderen spelend Nederlands

Een maandagochtend in augustus. Acht uur. De eerste kinderen arriveren om een week lang Nederlands te leren bij vzw Babbelut in Sint-Agatha-Rode bij Huldenberg. Ze zijn tussen 5 en 13 jaar oud. 'Ocharme', denk je, 'zo'n ukjes die moeten leren in de zomervakantie.' Maar dan ken je de zomerstages van Tanja Stas en haar collega's nog niet. De kinderen krijgen er een taalbad Nederlands zonder het te beseffen.

Om negen uur beginnen de lessen bij Tanja thuis. De klaslokalen zijn de slaapkamer, het bureau en de muziekkamer. Tanja Stas is 24 en geeft Nederlands aan anderstalige kinderen sinds ze 18 is. 'Meestal zijn het Waalse kindjes, maar we hebben ook al Duits- en Engelstalige gehad.'

De dag begint met een atelier Nederlands, waarbij de leerlingen rond een bepaald thema werken. 'De eerste les draait altijd rond 'zich voorstellen'', vertelt Tanja. Voor de vijfjarigen blijft het heel simpel, passieve kennis is voor hen het belangrijkste. Ze moeten korte zinnen begrijpen, maar het allemaal al zelf kunnen zeggen is niet nodig. De oudere kinderen moeten wel zelf Nederlands spreken. 'Praten is altijd het belangrijkste bij ons', zegt Tanja, 'schrijven komt er maar af en toe aan te pas.'

Spelletjes werken beter

Na een half uurtje ravotten in de tuin, krijgen de leerlingen een toepassingsles van wat ze 's morgens hebben opgestoken. De kindjes staan in een kring. Eentje heeft een bal vast en zegt: 'ik heet Charlotte'. Charlotte gooit de bal naar het jongetje dat voor haar staat. 'En hoe heet jij?' 'Ik heet Mathieu',

antwoordt het jongetje, en hij gooit de bal naar een ander kind. 'Hoe heet jij?' Een heel eenvoudige oefening, waarbij de woorden in de hoofden worden geprent. 'Maar met een bal erbij gaat het zoveel beter', lacht Tanja, 'want ze zijn aan het spelen en vergeten dat ze hier zijn om Nederlands te leren.'

Toverpaddestoel

Om half twaalf begint voor velen het hoogtepunt van de dag: de kookles en het smullen van de eigen maaksels. Alle kinderen helpen mee. De ene groep maakt het voorgerecht, een andere het hoofdgerecht of het dessert. Ook

met de afwas helpen ze enthousiast mee. Zoiets hebben hun ouders nog nooit meegemaakt. Maar bij Babbelut eten de kinderen dan ook geen ordinaire biefstuk met friet of worst met appelmoes. En een dessert is nooit een banaan of een koek. Neen, ze krijgen er toverpaddestoel en kaaskrokodil of maken van petit beurrekoekjes een huisje voor een gummi-beertje. Heerlijk!

'Een toverpaddestoel is gewoon een stuk banaan met daarop een halve perzik en hagelslag erover gestrooid', vertelt Tanja. 'Maar als het eruitziet als een paddestoel, dan is het natuurlijk véél lekkerder.' En wat in godsnaam is een kaaskrokodil? 'Dat is het lekkerste voorgerecht ter wereld', zegt Tanja geamuseerd. 'Je neemt een barbecueprikker en rijgt er afwisselend kaas en komkommer aan. Kop en staart van de krokodil zijn komkommer en de pootjes zijn cocktailprikkers.'

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Tanja Stas

Opvang tot 18 uur

Na de middag wordt de ijver beloond met een half uur vrij spelen, waarin de kinderen ook Frans mogen spreken tegen elkaar. 'Om half twee gaan de lessen weer van start met een atelier Nederlands, gevolgd door een toepassing. 'Meestal is dat een knutselwerkje dat ze mee naar huis mogen nemen om aan de ouders te laten zien', zegt Tanja. Om vier uur hebben ze een leerrijke dag achter de rug, maar hebben ze zich tegelijk rot geamuseerd. Alleen de kinderen van wie de ouders nog aan het werk zijn, blijven iets langer. Tanja voorziet opvang voor hen tot 18 uur. Tijdens die extra uurtjes mogen ze uiteraard doen wat ze het liefste willen, in de taal die ze zelf kiezen. En wie er na de vakantie nog niet genoeg van heeft, kan tijdens het schooljaar in Waver Nederlands gaan volgen op woensdagnamiddag en zaterdagvoormiddag. Ook daar staat spelend leren centraal.

Ines Minten

L'asbl Babbelut apprend aux enfants le néerlandais en jouant

Un lundi matin du mois d'août. Huit heures. Les premiers enfants arrivent pour apprendre, une semaine durant, le néerlandais à l'asbl Babbelut de Rhode-Sainte-Agathe, près de Huldenberg. Ils ont entre 5 et 13 ans. 'Les pauvres', me dis-je, 'apprendre pendant les vacances!'. Mais c'est sans connaître les stages estivaux de Tanja Stas (24) et de ses collègues. Les enfants, qui viennent pour la plupart de Wallonie, prennent sans s'en apercevoir un bain de néerlandais. 'Chez nous, parler est toujours la chose la plus importante', assure Tanja. 'On ne recourt qu'occasionnellement à l'écriture.'

Meer info?

vzw Babbelut ■ Veeweidestraat 16
3040 Sint-Agatha-Rode (Huldenberg)
tel. 016-47 37 41
e-mail vzwbabbelut@hotmail.com

sint alena van dilbeek

MSTREEKS HET JAAR 600 WAS ER VAN DE KERSTENING VAN ONZE GEWESTEN NAUWELIJKS SPRAKE, LEVOLDUS, HEER VAN DILBEEK BELEED DE GERMAANSE GODENDIENST EN ZETTE ZICH STERK AF TEGEN HET OPKOMENDE CHRISTENDOM.

TIJDENS EEN JACHTPARTIJ IN DE BOSSEN VAN VORST ONTMOET HIJ EEN BIJZONDER VRIENDELIJK MAN, DIE HEM UITNODIGT BIJ HEM THUIS.

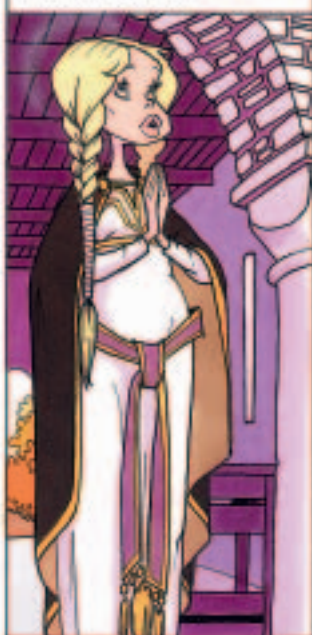
DE MAN DIE CHRISTEN BLIJKT TE ZIJN, SLAGT ER IN LEVOLDUS MEE TE TROENEN NAAR DE EREDIENST IN EEN NABURIGE KAPEL.

TEGELIJK AFWIJZEND EN TOCH ONDER DE INDRUK, VERTELT HIJ 'S AVONDS AAN ZIJN VROUW HILDEGARDIS EN ZIJN DOCHTER ALENA WAT HEM OVERKOMEN IS.

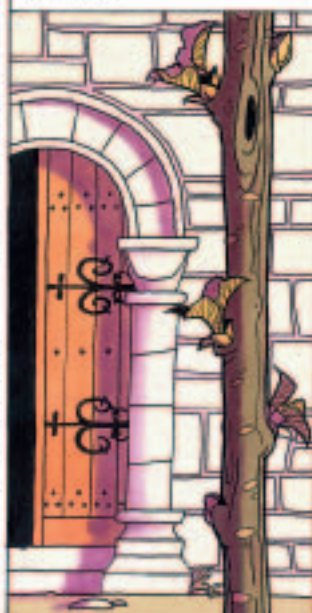

DE VOLGENDE MORGEN TREKT ALENA ALLEEN NAAR DE KAPEL WAAR ZIJ EEN BIJZONDERE ERVARING HEEFT. ZIJ LAAT ER ZICH NADIEN OOK IN HET GEHEIM DOPEN.

VANAF DAN BEGEEPT ZIJ ZICH IEDERE NACHT OP WEG NAAR VORST, OM ER DE METTEN BIJ TE WONEN.

BIJ HET BINNENGAAN VAN DE KAPEL STAK ZIJ HAAR WANDELSTOK ALTIJD IN DE GROND. OP EEN DAG MERKT ZIJ NA DE MIS DAT HAAR STOK WORTEL HEEFT GESCHOTEN EN BLAADJES KRIJGT.

LEVOLDUS KRIJGT UITEINDELIJK WEEET VAN DE UITSTAPPEN VAN ZIJN DOCHTER EN LAAT HAAR VOLGEN DOOR EEN VAN ZIJN WACHTERS.

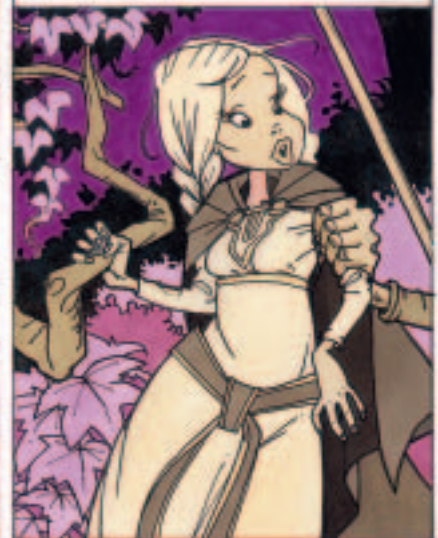
TOT ZIJN GROTE VERBAZING ZIET DIE HOE ALENA OVER HET WATER LOOPT NAAR DE ZENNEVEVER BIJ VORST.

LEVOLDUS GEEFT ZIJN SOLDATEN DAN HET BEVEL ZIJN DOCHTER GEVANGEN TE NEMEN.

DE SOLDATEN SLAGEN ER EVENWEL NIET IN DE HAND WAARMEE ALENA ZICH VASTKLAMPT AAN EEN BOOMTAK LOS TE KRIJGEN. UITEINDELIJK RUKKEN ZIJ HAAR ARM AF.

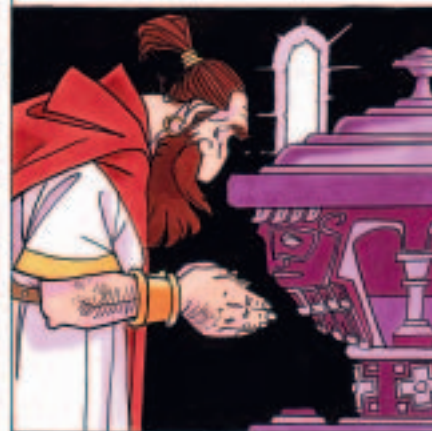
VOLGENS DE LEGENDE WERD DE ARM DOOR EEN ENGEL OP HET ALTAAR VAN DE KAPEL IN VORST GELEGD. ACHTERAF WERD ALENA DAAR OOK BEGRAVEN.

DE MIRAKELN VOLGEN ELKAAR SNEL OP BIJ HAAR GRAF. OOK DE BLINDE HERTOG OMULDUS, DIE MET LEVOLDUS BEVRIEND IS, GAAT TER PLEKKE GENEZING AF-EMEKEN.

ALS OMULDUS GENEZEN WEERKEERT, KOMT LEVOLDUS EINDELIJK TOT INKEER EN ZWERT HIJ ZIJN OUDE GELOOF AF. LATER ZAL HIJ DE EERSTE STEEN LEGGEN VAN DE ST. AMBROSIUSKERK VAN DILBEEK.

IN DE SINT DENIJSKERK VAN VORST KAN MEN NOG STEEDS HET GRAF VAN ALENA EN DE RELIKWIE VAN DE ARM GAAN BEKIJKEN.

ER WORDT BEWEERD DAT NAAST DE KERK VAN VORST TOT IN DE 19 DE EEUW EEN MIRACULEUZE HAZELAAR HEEFT GESTAAN, DIE ONTSPROTEN ZOU ZIJN UIT DE STOK VAN ALENA.

Samen in het Vilvoordse verleden duiken

FOTO: PASCAL VIGNERON

Marc Verstraete-Van de Weyer en Susan Smilow

Ze leerden elkaar in duikerspak kennen in het helblauwe water van de Golf van Mexico. Veel overredingskracht had de Canadees-Belgische Marc Verstraete-Van de Weyer (41) niet nodig om de Amerikaanse Susan Smilow (37) naar zijn roots aan de Nowélei in Vilvoorde te lokken. Daar begonnen ze samen aan de restauratie van het Monnikhof, een 18de eeuws gebouwencomplex dat ze met veel bloed, zweet en tranen in zijn oude luister herstelden.

‘Graven naar de roots van het Monnikhof, daar kwam het eigenlijk op neer. Alles van na 1751 hebben we afgebroken. Het huis was in de jaren vijftig bijzonder kitscherig gerestaureerd. Geschiedenis is mijn hobby en Susan studeerde kunstgeschiedenis, dus aan motivatie was er geen gebrek. We vonden ondermeer restanten van een Gotische kapel, ontdekten de opening van een onderaardse gang en bij het schoonmaken van de omheiningsmuur stuitten we op een oude poort. In de tuin maken we nog steeds ge-

bruik van de waterput die in 1888 werd geboord door plaatsvervangend burgemeester Nowé. Van het Monnikhof (Munchof) is al sprake in het kapittel van Aken in 1245, en de eerste geschreven bronnen dateren zelfs van 779, toen Karel de Grote de schenking van het domein aan de Kerk bevestigde.’

Duizenden nageltjes

‘Als kind speelde ik hier wat verderop in de Nowélei vaak in de tuin van mijn oom en tante vanwaar je een stuk van het Monnikhof kon zien. Toen ik hoorde dat het woonhuis, het koetshuis en de schuur te koop stonden, heb ik met-

een toegehaapt, al hebben we ons dat dikwijls beklagd tijdens de drie jaar durende restauratiewerken. Er zijn talloze problemen geweest met de papieren

‘Toen ik hoorde dat het Monnikhof te koop stond, heb ik meteen toegehaapt’

voor de verbouwing, en de werken op zich waren ook niet van de poes. Susan heeft bijvoorbeeld duizenden kleine nageltjes uit de balken van het plafond gehaald en we hebben eigenhandig de gewelven van de kelder uitgegraven. De restauratie heeft ons een bom duiten gekost. Nu is het wachten geblazen

op nieuws over de bescherming van de schuur als historisch monument, want eigenlijk is dat het oudste gebouw van het complex. De schuur is wel al beschermd als stadsgezicht.’

Vlaamse opvoeding

‘Mijn moeder trok destijds van Vilvoorde naar Canada. Daar trouwde ze, maar mijn vader stierf vlak na mijn geboorte. Ik was vier jaar toen we terug naar Vilvoorde verhuisden. Aan de adoptie door mijn groot tante en -nonkel ontleen ik mijn dubbele naam. Zij gaven me een echte Vlaams-katholieke opvoeding, maar mijn moeder sprak Frans tegen mij. Als 12-jarige werd ik dikwijls ‘afgetoekt’, want in de ogen van mijn medeleerlingen was ik een ‘franskiljon’. Ik heb daar enorm onder geleden, vooral omdat ik me echt Vlaming voelde.

Tot 1991 vertoefde ik in Vilvoorde. Daarna heb ik in het buitenland gewerkt als duiker, eerst in de olievelden voor de Noorse kust en nadien als technisch adviseur voor duikersuitrustingen en compressoren in de Caraïben en Mexico. Daar heb ik mijn vrouw Susan ontmoet die kunstonderwijs gaf. Ik zag dat ze het in zich had om duiker te worden en zij is meteen lessen beginnen te volgen. We hebben samen nog twee jaar als duiker gewerkt in de Caraïben en daarna zijn we hier in het Monnikhof terechtgekomen. Ondanks de vele problemen prijzen we ons nog elke dag gelukkig dat we hier mogen wonen.’

Marc Verstraete-Van de Weyer

Gemeinsam eintauchen in die Geschichte von Vilvoorde

Sie lernten sich beim Tauchen im hellblauen Wasser des Golfs von Mexiko kennen. Viel Überredungskunst brauchte der Kanada-Belgier Marc Verstraete-Van de Weyer (41) nicht, um die Amerikanerin Susan Smilow (37) zu seinen Wurzeln an der Nowélei in Vilvoorde zu locken. Dort begannen sie gemeinsam mit der Restaurierung des Monnikhofs, einem Gebäudekomplex aus dem 18. Jahrhundert, den sie mit Blut, Schweiß und Tränen in seinem alten Glanz wiedererstehen ließen. ‘Als Kind spielte ich hier ein Stück weiter in der Nowélei oft im Garten meiner Tante und meines Onkels, von wo aus man einen Teil des Monnikhofs sehen konnte. Als ich hörte, dass das Wohnhaus, das Kutschenhaus und die Scheune zum Verkauf standen, habe ich sofort zugeschlagen, auch wenn wir während der dreijährigen Restaurierungsarbeiten oftmals darüber geklagt haben’, blickt Marc zurück.